exercende. Sꝫ hoc patꝫ falſuꝫ ꝑ dictũ xp̃i: Math. v. Ego autẽ dico vobis nõ iurare omĩo ⁊c. ⁊ ꝑ dictũ beati iacobi in hoc loco: hoc etiã patꝫ ꝑ rõnem: q2 illud qḋ nõ requirit̃ niſi ad ſubueniẽdũ defectui: nõ eſt ꝑ ſe appetẽdũ ſeu frequẽtandũ: ſicut patꝫ de medicina q̃ nõ querit̃ niſi ad ſubueniendũ infirmitati: ⁊ ſic ẽ de iuramẽto: q2 nõ queritur niſi ad ſubueniẽdũ defectui: q̃ vnus hõ nõ credit alteri in q̃ caſu ſb/uenit̃ ꝑ iuramẽtum: in q̃ inducitur veritas dei infallibilis in teſtimonium in ſe: ſicut cũ iurat̃ per deum vel in aliq̃ creatura in q̃tũ relucet i ea veritas diuina: vt ꝑ celũ q̃ thronus dei eſt vel ꝑ terram: q2 ſcabellũ pedũ ei9 ẽ: mat. v. Iurare vero ꝑ creaturaꝫ ſcḋm ſe eſt illicituꝫ. ⁊ ſic patꝫ ꝙ iuramẽtuꝫ nõ eſt inducendum niſi in caſu in quo ẽ neceſſariũ ad cõfirmatione veritatis et ſic intelligenda eſt auctoritas inducta Deutr. x. in tali eniꝫ caſu iurandũ eſt per nomẽ dei ⁊ nõ ꝑ noĩa idoloꝝ: patꝫ ꝙ dr̃ Exo. xxiij. Per noĩa deoꝝ extraneoꝝ nõ iurabis q2 ꝑ ea nõ eſt: cõfirmanda veritas. hoc. n. ꝑtinet ad infidelitatẽ ⁊c.

terrã neq3 aliḋ qḋcũq3 iuramentum. [a] Sit autẽ ſermo vr̃ [b] eſt eſt: nõ nõ: [c] vt nõ ſub iudicio [d] decidatis. [e] Triſtat̃ autẽ aliq̃s vr̃m: [f] oret eq̃ aĩo et pſallat. [g] Infirmat̃ q̃s ĩ vobis [h] inducat pſbros eccl'e: ⁊ orẽt ſr̃ eũ: vngẽtes eũ oleo ĩ noĩe dñi. [i] Et orõ fidei ſaluabit ĩfirmũ: [k] ⁊ alleuiabit eũ dñs: [l] et ſi ĩ pctĩs ſit remittẽt̃ ei. [m] Confitemini ẽ alterutrũ pctã vr̃a: [n] ⁊ orate ꝓ inuicem vt ſaluemi. [o] Multum eñ valet deꝑcatõ iuſti [p] aſſidua. [q] Helyas hõ erat ſilis nobis paſſibilis: [r] ⁊ oratiõe orauit vt nõ pluret [s] ſuꝑ terrã: ⁊ nõ pluit annos tres et mẽſes ſex. [t] Et rurſuꝫ orauit ⁊ celũ dedit pluuiã: et terra dedit fructũ ſuũ. [v] Fr̃es mei [x] ſi q̃s ex vob errauerit a veritate [y] ⁊ ꝯuerterit q̃s eũ: ſcire dꝫ: q̃m q̃ ꝯuerti fecerit pctõrem ab errore vie ſue: [z] ſaluabit aĩam ei9 a morte: [z] ⁊ operit multitudinẽ peccatoꝝ.

Explicit epl'a beati Jacobi apoſtoli.

Sequit̃ argumentuꝫ in epl'am beati Petri primã.

Diſcipl'os ſaluatoris inuicti toto orbe diffuſos ⁊ ꝑegrĩos in hoc ſcl'o monſtrat: ⁊ ꝓterite vite penitẽ ſuadet: ⁊ ĩ nouã vitã ꝓficẽ tota cũ ſolicitudĩe exhortat̃ ſymõ petr9 fili9 iohãnis ꝓuincie galilee vico bethſaida frater andree apl'i.

Explicit argumentum.

Incipit epl'a bti Petri apl'i prima. Caplm. j.

[a] Petr9 apl'us ihũ xp̃i [b] electis [c] aduenis [d] diſperſionis [e] põti galatie capadocie aſie et

nam cõfeſſor tenet̃ orare ꝓ cõfitente: ⁊ ecõuerſo. o Multũ. n. Hic cõſequẽter declarat q̃ḋdaꝫ dictũ. ſ. ꝙ orõ ſit magne efficacie: q2 dixerat ꝙ valet cõ triſticiã ⁊ ad dei reuerẽtiã in ſacroꝝ ꝑceptiõne: iḋ dicit. Multũ. n. valet deꝑcatio iuſti. nam ecõtra de iniuſto dr̃ Eccl. xv. Non eſt ſpecioſa laus in ore pctõris. p Aſſidua. nam vna de cõditiõib9 q̃ faciũt orõneꝫ ſemper exaudibilem ẽ ꝙ ſit ꝑſeuerãs. Alie vero due ꝙ ſit pia ⁊ ꝓ ſe. q Helyas hõ erat ſilis nobis paſſibilis. naꝫ timore mortis fugit a facie ieꝫabel. iij. Reg. xix. r Et orõne orauit vt nõ plueret. iij. Regũ. xvij. s Suꝑ terrã. ſ. iſrael. nã ꝓpter maliciam achab fuit illa plaga inducta: vt dictũ fuit ibidẽ. t Et rurſuꝫ ora. ⁊c. de pluuiã. iij. Regum xviij. v Fr̃es mei. Hic vltimo inducit ad dei reuerẽtiam in fraterna correctiõe: q̃ eſt actus dilectiõis primi: ⁊ ꝑ cõñs ordinat̃ ad dilectiõeꝫ ⁊ reuerẽtia dei. d. x Si quis ex vobis errauerit a veritate. fidei vel morum. y Et conuerterit q̃s eum. ab infidelitate ad fidẽ vel a vicijs ad virtutes. z Saluabit aĩmam ei9 a morte. ſ. culpe ⁊ gehẽne. z Et ope. mlti. pec. vt nõ videant̃ a deo punienda pena eterna: ⁊ ſic ab eo recipiet̃ in gl'ia ad quã nos ꝑducat. q̃ cum pr̃e et ſpũſctõ viuit ⁊ regnat in ſcl'a ſcl'oꝝ. Amen. In ca. v. vbi dr̃ in poſtilla: Donec accipiat temporaneũ. Additio.

Non memini legiſſe de terra ꝓmiſſionis ꝙ duplicẽ fructum in anno redderet: nec de hoc cõmendatur Deut. viij. vbi de alijs ꝑtinentibus ad fertilitateꝫ ſeu fructificatiõeꝫ terre laudat̃: multi etiã ꝑegrini ibi trãſeunt qui hoc nõ referũt. hoc autẽ qḋ dr̃: Donec accipiat tẽporaneũ ⁊ ſerotinũ. põt intelligi de hoc qḋ cõiter cõtingit in oĩbus regionib9. ſ. ꝙ aliq̃ fruct9 eiuſdẽ ſpẽi veniũt magis tẽpeſtiue q̃ alij: quoꝝ primi dicunt̃ temporanei: ſcḋi vero ſerotini. Incipit poſtilla Nicolai de lyra ſuper epiſtolas canonicales Petri.

Petrus apl's. Hec eſt ſcḋa ps ꝑncipalis h9 libri: in q̃ ponunt̃ epl'e. b. petri. Et diuiditur in duas ſcḋm duas ei9 epl'as. Epl'a vero prima in tres ptes diuidit̃. ſ. in ꝑfatiõeꝫ: ꝓſecutiõneꝫ ⁊ cõcluſionẽ: ſecunda incipit: ibi. Benedict9. tercia ibi. Per ſiluanũ fideleꝫ ꝓpe fineꝫ. In ꝑfatiõe ꝑmo deſcribit̃ ꝑſona ſalutãs: et hoc ex noĩe cũ dr̃. a Petr9. ꝑmo. n. vocat9 fuit ſymõ: ſꝫ poſtea cognoiat9 petr9 a petra q̃ ẽ xp̃c ꝓpt̃ fidei firmitatẽ. vñ dicit aug. In oĩb9 ardentiſſime fidei inuenit̃ petr9. Et ex officio cũ ſubdit̃. Apl'us ieſu xp̃i. ſcḋo deſcribunt̃ ꝑſone ſalutate cũ dr̃. b Electis. ſ. a deo ad fidẽ catholicã. c Aduenis. aduenẽ dicebãt̃ illi q̃ de gẽtilitate ꝯuertebãt̃: et ill' vr̃ . b. petr9 ſpalr̃ ſcribẽ. d Diſperſiõis. i. exiſtẽtib9 extra terraꝫ iudee: qḋ patꝫ ex hoc qḋ ſbdit̃. e Pon. ga. ⁊c. ⁊ noiat iſta loca

a Sit autẽ ſer. ve. extra caſum ꝓdictũ. b Eſt eſt: nõ nõ. ſimplr̃ veritatẽ affirmando: ⁊ negando falſitatẽ. c Vt nõ ſub iudicio. i. cõdemnatione. d Decidatis ex frequẽti iuratiõe cadendo in falſam fidem: Eccl. xxiij. Vir multũ iurãs replebit̃ iniquitate. e Triſtat̃. Hic cõñr inducit ad dei reuerentiã in feruẽti deuotiõne. d. Triſtat̃ q̃s in vobis. i. patit̃ accidiã q̃ eſt quedã triſticia in obſequijs diuinis. f Oret eq̃ aĩo ⁊ pſallat. i. nitat̃ ſpm̃ erigere ad orandũ deo deuote tam ſecrete: iḋ dr̃: Oret. q̃ꝫ publice. Et pſallat. Orõ. n. ⁊ pſalmodia ſunt cõ dictã triſticiã optima remedia. g Infirmat̃. Hic cõñter inducit ad dei reuerentiã in ſumptiõe ſacri: ⁊ primo facit ꝓpoſitum: ſcḋo declarat q̃ḋdã dictũ ibi. Multũ. n. primũ facit in duplici ſacro. ſcꝫ vnctiõnis extreme ⁊ pñie: q̃tum ad primũ dicit. g Infirmat̃ q̃s in vobis. infirmitate de qua ꝓbabiliter dubitat̃ mori: nam iſtud ſacrm̃ ẽ exeuntiuꝫ de hac vita. h Inducat preſby. ec. ⁊c. licet iſtud ſacrm̃ fuerit a xp̃o inſtitutũ: tñ ꝑ beatũ iacobũ fuit hic expreſſius publicatũ. i Et orõ fidei ſaluabit infirmũ. corporaliter ⁊ ſpũaliter: iḋ ſubdit̃. k Et alleuiauit eũ dñs. ab infirmitate ſi expediat ei. l Et ſi in pctĩs ſit. venialib9 remittent̃ ei virtute hui9 ſacri. Conſequẽter inducit ad reuerẽter ſumendũ pñie ſacrm̃ q̃ remittunt̃ pctã mortalia. d. m Confitemini ẽ alterutrũ ex q̃ patꝫ ꝙ cõfeſſio dꝫ fieri nõ ſolũ deo ſꝫ etiã homini. vnde ⁊ in lege ve. ſacrificia q̃ offerebant̃ deo ꝓ pctĩs offerebant̃ ꝑ manũ ſacerdotis. n Et orate ꝓ inuicem.

bithynie[f] ſm p̄ſciam dei pa
tris[g] in ſctificatiōez ſp̄s:[h] in
obiam ⁊ aſpſionē ſāguīs[i] ie
ſu xp̄i:[k] gr̄a vob[l] ⁊ pax[m] mul
tiplicet.[n] Bn̄dictꝰ deꝰ[o] et pr̄
dn̄i nr̄i ieſu xp̄i[p] q̄ ſm miſe
ricordiā ſuā magnā[q] regna
uit nos[r] in ſpem viuā[s] p re
ſurrectionē ieſu xp̄i ex mor
tuis[t] in hereditatē[v] incorru
ptibilē[x] ⁊ incōtaminatā ⁊ ī
marceſſibilē[z] ɔſeruatā ī celꝭ
[a] in vob[b] q̄ in v̓tute dei cuſto
dimini[a] p fidē[b] in ſalutē[c] pa
tā reuelari ī tp̄e nouiſſimo.
[d] In q̄ exultabitis[e] modicū
nūc ſi oportet cōtriſtari[f] in
varijs tentōnib[g] vt pbatio
vr̄e fidi mlto p̄cioſior ſit au
ro qd̄ p ignē pbat:[h] inueiat ī

laudē ⁊ gl̄iā ⁊ honorē[k] ī re
uelatōe ieſu xp̄i.[l] quē cū nō
videritis diligit[l].[m] In quē
nūc q̄z nō videntes creditis
[n] credētes aūt exultabit[l] le
ticia ienarrabili ⁊ gl̄ificata
reportātes finē fidei vr̄e ſa
lutē aīaꝝ vr̄aꝝ.[o] De q̄ ſalu
te[p] exq̄ſierūt atq3 ſcrutati ſt̄
pphe: q̄ de futra ī vobis gr̄a
pphauerunt: ſcrutantes[q] in
qd̄ vel q̄le tp̄s ſignificaret:
[r] in eis ſpūs xp̄i[s] pnuncians
eas q̄ in xp̄o ſunt[t] paſſiones
⁊ poſteriores gl̄ias:[v] quibꝰ
reuelatū eſt: q2 nō ſibimet
ipis:[x] vobis āt miſtrabāt ea
[y] q̄ nūc nunciata ſt̄ vobis[z] p
eos q̄ euāgelizauert vobis
[a] ſpiritusſancto miſſo d̄ celo

q2 ſiluanꝰ p quē ſcripſit q̄ eſt ſylas forſitan volebat ire ad
illa loca: ad ɔfirmandū fideles: eo q̄ ibi fuerat in p̄dicatō
ne cū paulo: vt3 in actibꝰ aploꝝ. f Scd̄m p̄ſciam. iſtō
refert ad illō qd̄ ſ. dr̄ electis. hec. n. electio includit aliq̄d
eternū. ſ. ſcire ⁊ velle diuinū: ⁊ q̄tum ad hoc dicit. Scd̄3
p̄ſciam dei pr̄is. et
accipit hic p̄ſcia p
p̄deſtinatōne. q̄ in
cludit etiā aliquod
tpale. ſ. collatōnez
gr̄e in p̄nti: ⁊ gl̄e in
futuro. ⁊ q̄tum ad
hoc dicit. g
In ſanctificatōez
ſpūs. talis eīm ſcti
ficatio appropriat
ſpiritui ſancto.
h In obedientiā
⁊c. i. p obedientia3
ieſu xp̄i. q̄ fuit obe
diēs vſq3 ad mortē
mortē āt crucꝭ phi.
ij. Ab hac āt paſſi
one hn̄t efficaciam
ſacr̄a no. le. q̄ ſunt
inſtr̄a nr̄e ſctificati
onis. tercio deſcri
bunt optata bona
cum dicit. k
Gratia vobis. in p̄
ſenti. l Et pax
in futuro.

m Multiplicet
q2 tūc q̄etabit totꝰ
hoīs appetitus.
n Bn̄dictus. hic incipit pſecutio ſiue tractatus. in quo
beatus petrus informat fideles. ⁊ primo generalr̄ q̄tum
ad oīs: ſcd̄o magis ſp̄aliter q̄tum ad aliq̄s ſtatꝰ ſp̄ales:
ibi. Serui ſubditi eſtote pꝰ mediū ſcd̄i capli. Prima in du
as: q2 primo fideles informat de ſp̄uali regenaratōne: ſe
cundo de renatoꝝ educatōne ſeq. ca. prima adhuc ī duas
q2 primo de regeneratōis bn̄ficio deo regratiat: ſcd̄o rena
tos ad vite mundicia exhortat: ibi. Propter qd̄ ſuccincti
prima adhuc in tres: q2 primo regratiat de regeneratiōe
baptiſmali: ſcd̄o rn̄det tacite q̄ōni: ibi In q̄ exultabit[l]. ter
cio ppoſitū ɔfirmat oraculo pphetali: ibi. De q̄ ſalute. Cir
ca primū ſciendū q̄ bn̄ficiū regeneratōnis baptiſmalis ē
cōe fidelibꝰ cūctis: pp̄ter qd̄ de hoc bn̄ficio regratiat btūs
petrus p ſe ⁊ alijs: ⁊ vt eos inducat ad ſilēs grar̄ actōes
dicit igit. n Bn̄dictus deꝰ. q̄tum ad totā trinitatem
o Et pater. q̄tum ad pr̄is pſonā. p Qui ſm miſeri
cordiam ſuā magnā. ⁊ nō ſm merita nr̄a. q Regene
rauit nos. i. in ſacro baptiſmi: p qd̄ efficimur filij dei ado
ptiui. r In ſpē viuā. i. certam. s Per reſurrectōz
ieſu chriſti ex mortuis: p quā habemus certitudinē futu
re glorificatōis: q2 cū eſſet paſſibilis hō ſicut ⁊ nos: ad vi
tam imortalē reſurrexit: ⁊ q2 filij adoptiui hn̄t ius in here
ditatis pticipatōne: ideo ſubdit. t In hereditate3. i.
ad ɔſequendū hereditatē. v Incorruptibilē. nam he
reditas celeſtis nunq̄ deficit. x Et incontaminatam.
q2 nihil inmundū recipit. y Immarceſſibilē. nam ſu
um decorē nunq̄ minorauit: ſed q2 nō oīs renati per ba
ptiſmū hanc hereditatē ɔſequunt: ſed ſolū pſeuerātes in
bono ſm q̄ dr̄ Math. x. Qui aūt pſeuerauerit vſq3 ī finē
hic ſaluus erit: ideo ſubdit. z Conſeruatam in celis.
nō oīibꝰ renatꝭ: ſed a In vobis. i. p vobis. a
Qui in virtute dei cuſtodimini. pſeuerantes in bono: que
pſeuerantia principaliter ē a deo a Per fidē. caritate
formatā. b In ſalutē. ſ. ɔſequendā. c Paratā re
uelari in tp̄e nouiſſimo. i. in finali iudicio: tūc eīm reuelabi
tur manifeſte: nam electi apparebūt glorioſi in anima et
corpe. d In quo ⁊c. Hic ɔſiter beatus petrus rn̄det

cuidam tacite q̄ōni que poſſit ex p̄dictis oriri: na3 ex hꝭ
qd̄ dictū eſt baptizatos eſſe filios dei adoptiuos: ⁊ co
heredes regni celeſtis: poſſet aliquis infirmus fidelis
querere: Igit quō dimittit nos deus filios ſuos tot ⁊
tantas tribulatōnes ſuſtinere: nam in eccleſia primiti
ua credentes ſu
ſtinebant mul
tas tribulatōes
Ad qd̄ rn̄det pe
trus. d. q̄ hoc nō
eſt ad malū cre
dentiū: ſ ad bo
num eoꝝ: ſicut au
rum in fornace
piectū inde nō
deterioriat: ſ pu
rius ⁊ meliꝰ effi
citur: ⁊ hoc ē qd̄
dic. d In q̄
exultabitis. eter
naliter. e
Modicū nunc
ſi optet ɔtriſta
ri. tp̄aliter.
f In varijs
tentatōibꝰ. pſe
cutionū in rebꝰ
poſſeſſis: aut in
amicis vel etia3
corpibꝰ pp̄rijs.
oīs eīm pene tē
porales modice
ſunt reſpectu e
ternitatis.

g Vt probatō
veſtre fidei. i. tri
bulatōnis fornace: h Inueniat. i. cedat vobis. i
In laudē ⁊ gloriā ſempiternā. k In reuelatōne ie
ſu xp̄i. i. tp̄e iudicij in quo manifeſtabit gl̄iam electoꝝ:
vt p̄dictum eſt. l Que cū non videritis diligitis. li
cet eīm aliq̄ adhuc viuerēt qui humanitatē xp̄i viderāt
tn̄ eiꝰ diuinitatē nō viderant de qua eſt fides: iō ſubdit
m In quē nūc q̄z nō videntes credi. fide formata ca
ritate: q̄ facit credentē dignū vita beata: ideo ſubdit.
n Credentes aūt exultabitis ⁊c. et p3 lr̄a ex p̄dictis.
o De qua ſalute. Hic ɔſiter ɔfirmat p̄dicta oraculo
pphetali. d. De qua ſalute. fienda p xp̄m. p Exq̄ſi
erunt atq3 ſcrutati ſunt pphe. nō naturali lumie aut ra
tione: ſ ſupnaturali illuſtratōe. q In qd̄ vel quale
tp̄s. ſ. xp̄i myſteriū impleret tp̄e ppinq̄ vel longinq̄: aut
impleret tp̄e pacifico vel bellicoſo. de vtroq3 eīm ppha
uerūt: nam Geñ. xlix. pr̄iarcha iacob pphauit q̄ eēt im
plendū tp̄e quo deficeret regnū iudeoꝝ. d. Nō aufere
tur ſceptrū de iuda ⁊ dux de femore eius donec veniat
q̄ mittendus ē. Silr̄ pphetauerūt q̄ tp̄e pacis eēt iplē
dum Eſa. ij. Et ɔflabunt gladios ſuos in vomeres et
lanceas ſuas in falces. Chriſtus eni3 omnibus regnis
pacatis ſub imperio romanorum natus eſt: Lu. ij.
r Spiritus chriſti. qui loquebatur in pphetis qui di
citur ſpiritus chriſti: ſicut ⁊ patris: quia procedit a pa
tre ⁊ filio. s Prenuncians que in chriſto ſunt. im
plete. t Paſſiones ⁊ poſteriores glorias. ſicut pa
tet Eſa. liij. vbi multipliciter loquitur de paſſione chri
ſti ⁊ glorificatione ipſius in fine capituli: dici tamē paſ
ſiones ⁊ glorias in plurali: quia non ſolum eſt paſſus i
ſe: ſed etiam in mēbris ſuis: ſimiliter eiꝰ gl̄a deriuatur
ad membra. v Quibus reuelatum eſt: quia nō ſi
bimetipſis. myſterium enim chriſti quod fuit eis reue
latum nō fuit eoꝝ tp̄ibꝰ adimpletū: ſ tp̄e xp̄ianoꝝ: ideo
ſubdit. x Vobis aūt miſtrabāt. p̄nunciādo futura
y Que nūc nūciata ſt̄ vobis. ipleta. z Per eos q̄
euangelizauerūt vobis. i. p̄dicauerunt euangelium.
a Spūſctō miſſo de celo. in ſigno viſibili ī die pente

coſſes: tūc em̄ fuerūt illūīati ꝛ conſtantes effecti: ad p̄dicandū euangeliū in oībus linguis: ꝓpter quod eis non minus credendū ē q̄ ꝓphetis: q: eodē ſpū locuti ſūt imo magis in q̄ntum per eundē ſpm̄ fuerūt magis illūinati. b In quē deſiderāt angeli ꝓſpicere. nā eadē eſt viſio ꝛ fruitō triū pſonarum. iſtud tñ deſiderium non importat expectatōez nō habiti: ſꝫ continuatiōem habiti. c Propter qđ. Hic cōſequenter inducit renatos ad mūdiciam vite ꝛ prio poīt ſuaz monitionez: ſecundo inducit ad hoc mltiplicem rōnem: ibi. Et ſi prēm. Circa primū dicit: Propter qđ .i. q: eſtis filij dī p adoptōem vt p̄dictū ē. d Succincti lūbos mētis vr̄e. idest caſti corpe ꝛ mēte. e Sobrij .i. in victu ꝛ veſtitu. f Perfecti .i. in oī virtut actu. g Sperate in eam ꝛc. .i. ſperate ad ꝯſequendā gl'iam que eſt gr̄a conſummata que offert̄ q̄ gratia in p̄nti datur q̄ eſt arra glorie. h In reue. ieſu xp̄i .i. p eius reuelatiōem q̄n apte facie ad faciem videbit̄. i Quaſi filij obediētie .i. in mādatoꝝ dei adimpletōne. k Non ꝯfigurati .i. non ꝯformati. l Prioribus ignorātie vr̄e deſiderijs .i. carnalib⁹ vicijs quibus eratis dediti anteq̄ꝫ d̄ tenebris ignorātie vocati eſſetis ad lumen fidei. m Sed ſm eū qui vocauit vos ſanctū. vt ei cōformemini: ꝓpter quod ſubdit̄: n Et ꝛ ipſi ſancti in omī ꝯuer. ſitis. imitātes eū ꝓut poteritis. o Qm̄ ē ſcriptū. Leui. xix. Sancti eritis ꝛc. p Et ſi prēm. Hic cōſequēter inducit ad ſuū ꝓpoſitū multiplicē rōnez. p̄ma accipit̄ ex dei timore q̄ facit ab immundicia recedere: ꝓuerb. xv. Per timorē declinat oīs homo a malo. d. p Et ſi prem inuocatis eū. ꝛ accipit̄ hic ſi ꝓ quia: q̄a fideles inuocāt deū tanq̄ꝫ prem ſuum. q Qui ſine accep. pſonaꝝ iudicat ꝛc. reddēs ei penam vel p̄miū. ꝓpter hoc ē magis timēdus. r In timore ꝛc. iūgatur ſic lr̄a. s Incolatus veſtri tēpe ꝯuerſamini .i. tpe p̄ntis vite: In timore. q̄ facit offenſam dei p̄ris cauere. t Scietes. Hic ponit̄ ſcd̄a rō que accipitur ex hoīs valore: que pꝫ ex h̄ q̄ redemptus ē tāto p̄cio .ſ. ſanguine xp̄i p̄cioſo: ꝓpter quod non debet ſe ꝑuipendere vicijs carnalib⁹ maculādo. Vñ dicit hug. libro d̄ arra ſponſe: Ampli⁹ mihi eē vilis nō debeo: q: tātū do placui: vt mori ꝓ me eligeret ne me p̄deret: iō dr̄. Scientes q̄ non corruptibilibus ꝛc. v De vana vr̄a conuer. pa. traditionis. Conuerſi em̄ de gentilitate a parētib⁹ erāt informati idolis ſeruire qđ ē valde vanū: nā idol'ū nihil ē: prima Coꝛ. x. Sicut ꝯuerſi de iudaiſmo erāt informati a parentib⁹ ſpūalibus .ſ. ſacerdotibus relinquere mādata dei ꝓpt̄ traditōes hoim: vt hr̄ mat. xv. qđ erat etiā valde malū. pōt etiā hoc intelligi de ceremonijs ve. legis q̄ dicunt̄ vane: tū q: non ꝯferebant gr̄am: tū q: ceſſauerūt in morte xp̄i q̄ntū ad obligatiōez

ī quē deſiderāt āgeli ꝓſpicere. Propt̄ qđ ſuccincti lūbos mētis vr̄e ſobrij: pfecti ſpate ī eā q̄ offert̄ vobis gr̄az ī ṙuelatōez ihū xp̄i: qi filij obediētie nō ꝯfigurati p̄oribꝰ ignorātie vr̄e deſiderijs ſꝫ ſm eū q̄ vocauit vos ſcm̄: vt ꝛ ipſi ī oī ꝯuerſatiōe ſcti ſitis: qm̄ ſcriptū ē: ſancti eritis: qm̄ ego ſcūs ſum. Et ſi p̄rēz inuocatis eū q̄ ſine acceptiōe pſonaꝝ iudicat ſm vniuſcuiuſq̄ꝫ opus ī timore incolat⁹ vr̄i tpe cōuerſamini. Sciētes q̄ non corruptibilibꝰ auro vel argēto redēpti eſtis de vana vr̄a ꝯuerſatōe p̄rne traditionis: ſꝫ p̄cioſo ſanguine q̄ſi agni imaculati xp̄i ꝛ incōtaminati: p̄cogniti quidē āte mūdi ꝯſtitutōez: manifeſtati aūt nouiſſimis tpibꝰ ꝓpt̄ vos q̄ p ipm̄ fideles eſtis in deo: q̄ ſuſcitauit eū a mortuis: ꝛ dedit ei gl'iaz: vt fides vr̄a ꝛ ſpes eēt ī dō. Aīas vr̄as caſtificātes ī obediētia charitatꝫ ī fratnitatis amore ſimplici ex corde inuicē diligite atteti⁹: ṙnati ñ ex ſemie corruptibili: ſꝫ incorruptibili: p v̄bū dī viui ꝛ ꝑmanētis ineternū: q: oīs caro vt fenū: ꝛ oīs gl'ia e⁹ tāq̄ flos feni. Exaruit fenū ꝛ flos e⁹ decidit: v̄bū aūt dn̄i manet ineternū. Hoc ē āt verbū qđ euāgelizatum eſt in vos.

Ca. ij.

Deponentes igit̄ oēm

x Precogniti quidē ante mūdi conſtitutionē. nā ab eterno myſteriū xp̄i fuit p̄ordinatū a deo. y Propt̄ vos .i. ad vtilitatē vr̄am. z Qui ſuſcitauit eū a mortuis. Suſcitatio vo xp̄i lꝫ fcā fuerit a tota trinitate: attribuit̄ tñ patri: ſicut ꝛ potētia p quā facta ē. a Et dedit ei gloriam .ſ. corporis quā accepit ī ſua reſurrectione: nā ab inſtanti ꝯceptionis habuit gl'iam aīe. b Ut fides vr̄a ꝛ ſpes. de btitudīe cōſequēda. c Eēt in deo. id eſt ab ipo recipienda. d Aīas veſtras. Hic ponitur t̄cia rō q̄ accipit̄ ex fraternitatis amore q̄ turbat̄ q̄n aliq̄ vicijs ſe maculant q̄ alij abhorrēt. idō dicit: Aīas vr̄as caſtificātes .i. voſmet ipſos: totū a digniori p̄te noīando. e In obedientia charitatis .i. ex charitate mandata dei ſeruādo: in quibus ꝓhibet̄ adulteriū: ꝛ eē cōcupiſcentia vxoris aliene. f In fraternitatꝫ amore .i. ſicut veri frēs in fide. g Simplici corde .i. ſine plica doloſitatis ſeu falſitatis. h Inuicē diligite attētius. q: ſi hō diligit frēm ſuū carnalē q̄ntomagis dꝫ diligere ſpūalē frēm ſuū. i Renati. Hic ponit̄ quarta rō q̄ accipit̄ ex originis honore. hō em̄ attendēs nobilitatē ſue originis etiā ſm carnem: abhorret vicijs fedare eā: ꝛ multomagis dꝫ abhorrere fedatiōem ſue ſpūalis originis q̄ incompabiliter ē dignior: ꝛ hoc eſt qđ dicit: i Renati non ex ſemine corruptibili. debetis ſupple voſmetipſos caſtificare. Vñ refertur ad id qđ p̄dicit̄: Aīas vr̄as caſtificātes. k Per verbum dei viui. expꝛſſum in ſacro baptiſmi in q̄ fit regeneratio: accedente em̄ verbo ad elementū fit ſacrm̄. l Et permanētis. ineternū ī ſuo effectu. Caracter em̄ baptiſmalis eſt indelebilis: gr̄a etiā ibi data ē arra vite eterne. m Quia oīs caro fenū. ꝛ hoc accipit̄ de Eſa. xl. c. p qđ oñdit̄ q̄ oīs nobilitas carnal' originis nihil ē reſpectu ſpūalis. n Hoc ē aūt verbū qđ ē euā. in vobis .i. apud vos: nam p̄mo p̄dicat̄ regeneratio baptiſmal': ꝛ poſtea cetera ſacra.

Prīa petri In. c. j. vbi dr̄ in poſtilla: Aduenis. aduene dicebant̄ ille q̄ de gētilitate ꝯuertebant̄. Additio. Aduena in ſacra ſcriptura nō accipit̄ ꝓ illo q̄ de gētilitate cōuertit̄ ꝛ hmōi. ſꝫ ꝓ illo q̄ aduenit de alia regione ad cohabitandū cū indigenis alterius terre: ſicut erāt iudei: q̄ a hieroſolymis ꝓpter aliq̄s pſecutiones ad alias terras tranſibāt. vñ Gen. xxiij. abraā dicebat ethe is: Aduena ego ſuꝫ apd̄ vos. qđ non pōt intelligi ex hoc q̄ abraā ꝯuerteret̄ ab eoꝝ gētilitate: ſꝫ ſolū ꝓpt̄ hoc q̄ ab alia regione venerat ad hitandū cū eis. Illi aūt qui ꝯuertebant̄ de gētilitate dicebant̄ pſeliti. ꝛ cū hoc cōcordat prima glo. in h̄ loco: lꝫ ſcd̄a videat̄ diſcordare: prima tñ ē tenēda: nec etiā eſt veriſile q̄ btūs petrus q̄ apl's circūciſionis erat: ſpecialit̄ ſcriberet circūciſis pſelitis q̄ incircūciſis fidelib⁹ antiquis ꝛc.

Ca. ij.

Deponētes. Poſtq̄ꝫ btūs petr⁹ inſtruxit fideles d̄ regeneratione ſpūali: h̄ ꝯñr inſtruit eos de educatōe cōſequēti: ſicut ī ope nāe nutrito ſequit̄ gn̄atōem. et diuidit

in duas ptes: quia prio inducit ad hāc educatōnem: ſecūdo ad cōſequendā pfectōnem: ibi. Ad quē accedētes. ſicut in naturalib⁹ pfectio ſequit̄ educatōem: nutritio ṽo i fide ⁊ morib⁹ pſupponit vicioꝝ abiectōnem: iō dicit: a De ponētes igit̄ oēm maliciā. i. malā cogitatōnem cōtra ꝓximū adhuc in corde latentē. b Et oēm dolū. i. verbuꝫ ꝓximi deceptoriū c Et ſimulatōes. boitāꝗ apparētē tm̄ d Et inuidias. i. triſticias de bonis proximi. e Et oēs detractōnes. quibus infert̄ nocumētum, primo in eius fama: q̄ eſt ꝓcioſior pecunia. f Sicut mō geniti infātes rōnabiles et ſine dolo. regenerati enī p baptiſmū debent eē ſīles infantibus ꝗ̄tum ad innocentiā: ſ; n̄ ꝗ̄tuꝫ ad ignorātiā.

g Lac ꝯcupiſcite. ſ. facilioris doctrine: ſcḋm ꝙ dr̄ prima Cor. iij. Tanꝗ̄ paruulis in xp̄o lac vobis potū dedi. non enī de nouo baptizatis debēt ardua ⁊ difficilia fidei ꝓponi: que nō ſūt ab eis capibilia: ſed tm̄ leuia: ſicut nec pueris corpaliter dant̄ ſtatim cibaria ſolida: vt carnes ⁊ piſces ſ; de facili ꝯuertibilia: vt lac ⁊ hmōi. h Ut in eo creſcatis in ſalutē. i. p noticiā faciliū aſcendatis ad noticiā magis difficiliū: ⁊ ꝓficiatis in augmēto fidei ⁊ moꝝ. i Si tm̄ guſtatis quoniā dulcis eſt dn̄s. Sicut enī cibus corporalis nō ꝓficit niſi ſapiat: ſic nec ſpūalis. k Ad quem accedētes. Hic ꝯñr inducit fideles ad pfectōnis adeptionem: ſcḋo adepte diffuſiōem: ibi. Uos aūt. Pria in tres: q: p̄ facit ſuā admonitōem: ſcḋo inducit ſcripture ꝯfirmatione: ibi. Propt̄ qḋ. t̄cio īfert ſuā ꝯcluſiōeꝫ: ibi. Uob igr. Circa ꝑmū ſciēdū ꝙ xp̄s ē fundamentū eccl'ie: ſcḋm ꝙ dr. j. Coꝝ. iij. Fūdamētū aliḋ nemo pōt ponere pter id qḋ poſitum ē: qḋ ē xp̄s ieſus: huic aūt fundamēto adherēt fideles p fidē charitate formatā: ⁊ ſic ꝓficiūt ad augmētū fidei et moꝝ: ⁊ hoc ē qḋ dicit. k Ad quē. ſ. xp̄m. l Accedētes. fide formata charitate. m La. viuū. n̄ tm̄ formalr̄ ſ; etiā effectiue: q: cauſat i alijs vitā ſpūalē. n Ab ho. quidem reprobatū. i. a iudeis pfidis hūana tm̄ ſapiētib⁹ ⁊ nō diuia. o A dō aūt electū. ad ſalutē mūdi fiedā p ipſuꝫ. p Et honorificatū. in miraculoꝝ opatione: ⁊ in ſua glorioſa reſurrectōne ⁊ aſcenſione ⁊ ſpūſſancti miſſione. q Et ipſi. i. voſipſi. r Tanꝗ̄ lapides viui. p fidē charitate formatā. s Supedificami domos ſpūales. i. in domos ſpūales. t Sacerdotiū ſanctū ⁊c. Circa quod ſciendū ꝙ ſicut hō xp̄s ē di tēplū: q: i eo hitat diuinitas: ⁊ ſacerdos ⁊ hoſtia inꝗ̄tum obtulit ſemetipm̄ deo patri ꝓ ſalute mūdi: ſic fideles ei ꝯformati ſūt dei domus vel templuꝫ inꝗ̄tum deus hitat in eis p grām. ſūt etiā ſacerdotes ⁊ hoſtia inꝗ̄tum ſeipſos offerūt deo p deuotionē ⁊ ſanctaꝫ operationē: iō ſubditur: v Offerētes ſpiritales hoſtias. nō carnales ſicut in lege veteri. x Acceptabiles deo per ieſum xp̄m. per quē ſum⁹ deo patri recōciliati: ꝓpt̄ qḋ in fine oblationū ⁊ orōnū eccl'ie ponit̄ p dn̄m ieſum xp̄m: vel aliqḋ ſīle: q: per ipm̄ nr̄e oblatōnes et orōnes ſunt accepte. y Propt̄ qḋ. Hic ꝯñr ad ꝓpoſitū inducit ſcripturā. d. Propt̄ qḋ ꝯtinet ſcriptura. Eſa. xxviij. ſcḋm tranſlationē. lxx. z Ec. po. i ſyon. i. i eccl'ia p ſyō figurata: eo ꝙ ibi xp̄s pdicauit: ⁊ aplis ſpm̄ſcm̄ miſit. a Lapideꝫ ſūmū. i. xp̄m ſicut ibidē declaratū fuit: etiā per dcā hebraicoꝝ doctoꝝ. b Angularē. q: xp̄s ꝯiunxit iudeos ⁊ gētiles in vna eccl'ia tanꝗ̄ duos parietes. c Electū. a deo ad op⁹ noſtre redēptiōis. d Precioſum. p inhabitatōem deitatis. e Et q̄ crediderit in eum. tanꝗ̄ i ſaluatorē oim̄ fide formata charitate. f Nō ꝯfundetur. ſed mag' honorabitur celeſti honore. g Uobis igit̄ Hic ex dictis infert ꝯcluſioneꝫ dicēs. Uob igr̄ honor credentibus erit ſupple in celeſtibus. h Non credētibus aūt lapis quē reprobauerūt edificātes. i. iudeoꝝ ſcribe ⁊ ſacerdotes. i Hic factus ē in caput anguli cōiungens iudeos ⁊ gentiles in vna eccl'ia dei.

maliciā[b] ⁊ oēm dolū[c] ⁊ ſimulatōnes[d] ⁊ inuidias[e] ⁊ oēs detractiones:[f] ſicut mō geniti infātes rōnabiles ⁊ ſine dolo[g] lac cōcupiſcite:[h] vt i eo creſcatis i ſaluteꝫ:[i] ſi tm̄ guſtatis qm̄ dulcis eſt dn̄s[k] Ad quē[l] accedētes[m] lapidē viuū[n] ab hoib̄ quidē reprobatū:[o] a dō aūt electū[p] ⁊ honorificatū[q] ⁊ ipi[r] tanꝗ̄ lapides viui[s] ſuperedificami domos ſpūales[t] i ſacerdotiuꝫ ſcm̄[v] offerētes ſpiritales hoſtias[x] acceptabiles dō p ieſum xp̄m.[y] Propt̄ qḋ continet ſcriptura[z] Ecce pono in ſyon[a] lapidē ſummū[b] angularē ꝓbatū[c] electū[d] ꝓcioſum[e] ⁊ q̄ crediderit in eū[f] nō cōfundet̄.[g] Uobis igit̄ honor credētib̄:[h] nō credentib̄ aūt lapis quē reprobauerūt edificātes:[i] hic fcūs ē in caput anguli[k] ⁊ lapis offenſiōis ⁊ petra ſcādali[l] his q̄ offendūt v̄bo[m] nec credūt in q̄ ⁊ poſiti ſūt.[n] Uos aūt gen⁹ electū:[o] regale ſacerdotiū:[p] gēs ſācta:[q] ppl's acqſitiōis:[r] vt v̄tutes annūcietis ei[s] qui de tenebris[t] vos vocauit in admirabile lumen ſuū.[v] Qui aliquando n̄ popul⁹ dei:[x] nunc aūt ppl's dei:[y] qui nō cōſecuti miaꝫ:[z] nūc

k Et lapis offenſionis ⁊ petra ſcandali. hoc accipit̄ de Eſa. viij. cap. ⁊ intelligit̄ ad l'am de reprobatōne iudeorū: vt ibidem dictum fuit: ideo ſubditur: l His qui offendunt verbo. i. iudeis obſtinatis blaſphemantibus xp̄m. m Nec credūt in quo ⁊ poſiti ſūt. Ad hoc enim fuit eis data lex: vt diſponerentur ad xp̄m: ſcḋm ꝙ dr̄ Gal. iij. Lex pedagogus noſter fuit i xp̄o ⁊ ipi. p maiori pte remanſerunt increduli. n Uos aūt. Poſtꝗ̄ induxit fideles ad pfectionē conſequēdā: hic ꝯñr inducit eos ad hui⁹ pfectionis diffuſionē: tunc enī dicit̄ aliquid pfectū cū pōt alteꝝ facere quale ipm̄ eſt. iiij. methеoroꝝ: ⁊ primo inducit ad hanc diffuſionē faciendam verbo predicationis: ſcḋo exemplo ſacre ꝯuerſationis: ibi. Chariſſimi. Circa primū dicit: n Uos autem genus electuꝫ. ſupple eſtis per baptiſmū in quo facti eſtis filij dei adoptiui: ⁊ per conſeqns de genere eius. o Regale ſacerdotiū. i. conformati xp̄o qui eſt rex et ſacerdos ſcḋm ordinem melchiſedech qui fuit rex et ſacerdos: Gen. xiiij. ⁊ ſic eſt de veris xp̄ianis q̄ ſunt reges p ſubiectōnem paſſionū: ⁊ ſacerdotes p orationis deuote ſacrificiū: iō dicitur Apocal. v. Feciſti nos deo noſtro regnū ⁊ ſacerdotes ⁊c. p Gens ſancta. i. per baptiſmū lauata et mūdata. Populus acquiſitionis. ꝓcioſo ſanguine xp̄i: vt dictū eſt ca. ꝓcedenti. r Ut virtutes eius annunctietis. verbo ſancte exhortationis. s Qui de tenebris. igrantie. t Uos vocauit in admi. lu. ſuū. ſ. fidei ⁊ grē ⁊ finalr̄ ad lumen glīe. v Qui aliqn̄ non ppl's dei. ante ꝯuerſionem. Hec autem ſacriptura accipitur de Oſee. j. ⁊ intelligitur ad l'am de vocatione gentiuꝫ ad fidem: vt oſtenſum fuit ibideꝫ ⁊ hic inducitur: q: ſicut dictū eſt in principio huius epiſtole: beatus Petr⁹ videtur eam ſpecialiter ſcripſiſſe ꝯuerſus de gētilitate: gētiles aūt dicebant̄ nō ppl's dei eo ꝙ erāt idolatrie dediti: iudei ṽo dicebant̄ eius ppl's: vt pꝫ in multis loc' ve. teſtamēti: eo ꝙ erant cultores vnius dei. x Nunc aūt ppl's dei. q. d. nūc autē ecōuerſo eſt: nam iudei obſtinati facti ſunt non ppl's dei: gētiles ṽo ꝯuerſi popul⁹ ei⁹: q: xp̄o incorpati. y Qui nō ꝯſecuti miſcdiam. q: gētiles n̄ hūerūt ꝓphias ⁊ legē diuinit⁹ datā ſic iudei

z Nūc aūt miſcđiam ɔſecuti.p legis euāgelice ſuſce-
ptionē. a Chariſſimi. Hic ɔñr inducit fideles ad
diffuſionē fidei p exemplū ſacte ɔuerſatōnis: ſcđo p
exemplū debite ſubiectōnis: ibi. Subiecti: eſtote. Cir-
ca primū dr̄: b Obſecro vos tanq̄ aduē. ꝛ peregri.

cipio quīti capl̄i. Quarto in ſtatu iuuenili: ibi. Siſr adole-
ſcentes. prima in duas: qꝛ ꝓ ponit ſuum documentū: ſcđo
cōfirmat p exemplū: ibi. In hoc eñī. Circa primū dicit:
t Serui ſubditi eſtote in oi ti. dñis. Hic accipit oē p to-
to: totū aūt ꝛ pfectū idem ſūt. v. metaph. eſt igit̄ ſenſus:

a ciuitate celeſti
Hebre. xiij. Nō
hēmus hic ma-
nentē ciuitatez
ſ futurā inqri-
mus. iō pegrini
ſumus. c
Abſtinere vos
a carnali. deſide
rijs. pegrini eñī
nō querūt in de
litijs manere: ſ
feſtinant ad pa-
triam trāſire: et
hoc potiſſime cō
petit p̄dicatori-
bus: ſm q̄ dicit
aplſ. j. Coꝛ. ix.
Caſtigo corpuſ
meū ꝛ i ſuitutē
redigo: ne forte
cū alijs p̄dica-
uerim ipē ꝛpro-
bus efficiar de-
uictus a delitijs
carnalib⁹: ideo
ſubdit̄: d
Que militant
aduerſus aiaz.
a culmine vir-
tutis ipam deij-
ciendo.
e Conuerſatōꝫ
vrām int̄ gētes
hn̄tes bonā. nō
ad laudē ꝓpriā:
ſ ad dei gl̄iam ꝛ
ꝓximi edificati
onē: iō ſequitur

ā̄t miſcđiam ɔſecuti.[a] Cha
riſſimi[b] obſecro vos tāq̄ ad-
uenas ꝛ pegrinos [c] abſtine-
re vos a carnalib⁹ deſiderijs
[d] q̄ militāt aduerſus aiam:
[e] ɔuerſatōem vrām int̄ gen
tes hn̄tes bonā: vt in eo qđ
detractāt de vobis tanq̄ de
malefactorib⁹: ex bōis opi
b⁹ vos ɔſiderantes: [f] glorifi
cēt deum i die viſitatōnis.
[g] Subiecti igit̄ eſtote [h] oi hu
mane creature ꝓpt̄ deū: Si-
ue regi q̄i pcellēti: ſiue du-
cib⁹ tanq̄ ab eo miſſis: [i] ad
vindictā malefactoꝝ: lau-
dem ᷝo bonorū. [k] Quia ſic
ē volūtas dei: [l] vt bn̄facien
tes obmuteſcere faciatis
imprudētiā hoīm ignoran
tiā. [m] Quaſi liberi [n] ꝛ nō q̄ſi
velamē hn̄tes malicie liber
tatē [o] ſꝫ ſic̄ ſui dei. [p] Oēs ho
norate: [q] fraternitatē diligi
te [r] Deū timete: [s] regē hono
rificate [t] Serui ſbditi eſtote

[v] in oi timore dñis: [x] non tm̄
bonis [y] ꝛ modeſtis [z] ſꝫ etiā di
ſcolis. [a] Hec ē ei gr̄a: [b] ſi ꝓpter
dei ɔſcientiā [c] ſuſtinet quis
triſticias [d] patiens iniuſte.
[e] Que ei ē gratia: [f] ſi peccan
tes ꝛ colaphizati ſuffertis:
[g] Sꝫ ſi bn̄facientes [h] patiēter
ſuſtinetis: [i] hec ē gr̄a apud
deū. [k] In hoc ei vocati eſtis
[l] qꝛ ꝛ xp̄us paſſus ē p nobis:
vobis relinquēs exēplū: vt
ſeq̄mini veſtigia eius. [m] Qui
peccatū nō fecit: nec inuēt⁹
eſt dol⁹ i ore ei⁹. Qui cū ma
ledicerēt̄ nō maledicebat:
cū pateret̄ n̄ cōminabatur.
[m] Tradebat āt iudicāti ſe
iniuſte. [n] Qui pctā nr̄a ipſe
ptulit i corꝑe ſuo [o] ſup lignū
[p] vt peccatis mortui [q] iuſti-
cie viuam⁹: [r] c⁹ liuore [s] ſana
ti eſtis. [t] Eratis enim [v] ſicut
oues errantes: [x] ſꝫ conuerſi
eſtis nūc ad paſtorez [y] ꝛ epi
ſcopū aiarum veſtrarum.

v In oi timore.
.i. pfecto timore: ē
aūt timoꝛ pfect⁹ qñ
q̄s cauet non ſoluꝫ
offenſā dei: ſ etiam
bois ꝓpter deū: iō
ſubdit̄. x Non
tm̄ bonis .i. bn̄ mo-
rigeratis. y
Et modeſtis .i. ope-
rantib⁹ ſm mode-
ramen rōnis. z
Sꝫ et diſcolis .i. di-
ſcordātib⁹ ab iſtis
morib⁹ ꝛ impandi
mō. a Hec eſt
eñī gr̄a dei .i. res ḡ-
tioſa coraꝫ deo: q̄a
eſt ſuperogatōnis.
b Si propt̄ con-
ſcientiā dei .i. ꝓpter
ɔſciam timoroſaꝫ:
quā aliq̄s hꝫ d̄ deo:
qꝛ non ſolum vult
impleri mādata: ſ
etiā cōſilia. c
Suſtinet q̄s triſti-
ciaſ .i. illataſ a dñis
penas. d Pa-
tiens iniuſte .i. pati
enter ſuſtinens qđ
infertur iniuſte: qđ
declarat ɔñter. d.
e Que eſt ei gr̄a.
ſuperogatōnis.

f Glorificent deū in die viſitationis. diuine gr̄e: eos
ad fidē conuertēdo. g Subiecti. Hic ɔñr inducit
eos ad dandū exemplū debite hūiliationis: q̄ ē funda-
mentuꝫ ꝛ cuſtos oīs virtutis. d. Subiecti eſtote. vera
hūilitate. h Oi hūane creature. ꝓpter deū. inq̄ꝫtuꝫ
ei⁹ imago reducet in ea: ꝛ potiſſime ſuꝑiorib⁹ ꝑſonā dei
repn̄tantibus: ꝗđ ſubdit̄: Siue regi ꝛc. ꝛ ſequit̄: i
Ad vin. malefac. ſicut ſūt extirpatores vicioꝝ ꝛ ɔſer-
uatores virtutū: ꝓpter qđ eis debet̄ honoꝛ qui exhibē-
dus eſt alicui rōne virtutis in ſe vel in alijs: vt dcm̄ eſt
.ſ. Ja. ij. k Quia ſic ē volū. dei. quā implere debet̄.
l Ut bn̄fa. obmuteſcere faciatis ꝛc. qꝛ p hoc ab eis au-
feretis materiā loquēdi de vobis. m Quaſi liberi.
ſm veritatē que ē libertas a vicijs. n Et nō quaſi
velamē hn̄tes malicie libertatē. q. d. libertas vr̄a ſit ad
bonū ꝛ nō ad malū qđ dicit ɔtra aliquos: q̄ dicebāt ſe
eē liberos a tributo: eo q̄ erāt filij dei p baptiſmuꝫ: qđ
non ē veꝝ. ꝛ ſic retinendo illud qđ debebat̄ dñis tpa-
libus ɔmittebāt furtū. o Sꝫ ſicut ſerui dei q̄ red-
dūt vnicuiq̄ꝫ qđ ē ſibi debitū: Math. xxij. Reddite q̄
ſūt ceſaris ceſari: ꝛ que ſūt dei deo. p Oēs honora-
te. inq̄ꝫtum reducet in eis imago dei. q Fraternita
tem diligite. q. d. lꝫ oēs ſint charitate diligēdi: tn̄ ſpālit̄
xp̄iani q̄ ſūt frēs vr̄i. ex xp̄o ꝛ eccl̄ia ſicut ꝛ vos regene
rati. r Deū timete. timore filiali. s Regē hono
rificate. inq̄ꝫtum gerit ꝑſonā dei. t Serui. Poſtq̄
btūs petrus informauit oēs gn̄aliter: hic ɔñr iformat
exñtes in aliquib⁹ ſtatib⁹ ſpāliter. ꝛ p̄mo in ſtatu ſuili:
ſcđo in ſtatu ɔiugali: ſe. c. tercio in ſtatu paſtorali i p̄n-

f Si pecca. ꝛ co.
ſuffertis. q. d. nulla
ſed ē magis iuſticia. g Sꝫ ſi bn̄facientes .i. bn̄ ſeruiētes
dñis vr̄is. h Patient̄ ſuſtinetis. ꝓpter deuꝫ penas ab
eis illatas vobis. i Hec ē gr̄a apud deū. vn̄ reddet ſup-
erogationis p̄miū. k In hoc eñī. Hic ɔñr dictū ſuuꝫ
ɔfirmat p exemplū. d. In hoc eñī vocati eſtis. vt iniuriaꝫ
patienter toleretis. l Quia ꝛ xp̄s paſſus ē p nobis.
ſimilia ꝛ maiora: ꝛ pꝫ lr̄a vſq̄ ibi. m Tradebat autē
iudicanti ſe iniuſte .i. pylato qui iudeoꝝ fauore et ceſaris
timore ɔdēnauit eū iniuſte: Jo. xviij. Tradidit aūt ſe py-
lato: qꝛ tradidit ſe iudeis eū querentib⁹ ad mortē q̄b⁹ ob
uiauit. d. Ego ſū. Si ḡ me queritis ſinite hos abire. ſciens
q̄ traditurꝰ erāt eū pylato: hec aūt traditio ex ꝑte xp̄i pro
ceſſit ex obedientia ad prēm ꝛ maxima charitate ad nos.
ex ꝑte ᷝo iude ex maxia cupiditate: ex ꝑte iudeoꝝ ex ma-
xima malignitate: ꝓpter quod in xp̄o fuit ſūme meritoria
In alijs aūt dānabilis ꝛ iniqua. n Qui peccata nr̄a
ipē ꝑtulit in corꝑe ſuo. penā ꝓ ipſis debitā ſuſtinendo.
o Sup lignū. ſcē crucis. p Ut peccatis mortui. ideſt
vt amplius nō peccem⁹: ſicut mortui corꝑaliter ceſſāt ab
actu opandi. q Juſticie viuam⁹ .i. xp̄o qui ē nr̄a iuſti
cia effectiue. r Cui⁹ liuore. que hūit in corꝑe ex cola-
phizationib⁹ ꝛ ꝑcuſſionibus. s Sanati eſtis. a pecca-
toꝝ infirmitatib⁹: qđ declarat vlterius. d. t Eratis ei
ante cōuerſionē. v Sicut oues errātes. p deuia vicio
rum. x Sꝫ ɔuer. eſtis nūc ad paſtorē .i. xp̄um q̄ paſcit
vos corꝑe ꝛ ſāguine ſuo i eucharīſtie ſacro. y Et epm
aiaꝝ vr̄aꝝ. ſaluti ſupintēdēdo: ep̄s ei grece ſupintendens
dr̄ latine: ab epi qđ ē. ſ. ꝛ ſcopos qđ ē intētio. Jn. c. ij.
vbi dr̄ in poſtilla: Et regale ſacerdotium .i. cōformati xp̄o

Similit̃ ⁊ muli- .iij.
eres ſubdite ſint[b] viris
ſuis:[c] vt ⁊ ſiq̄[d] n̄ credūt v̄bo
[e] ꝑ mulieꝝ ꝯuerſatiōem[f] ſi-
ne v̄bo[g] lucrifiāt:[h] cōſide-
rātes[i] i timore ſcām ꝯuer-
ſatōnē vr̄am.[k] Quaꝝ ſi nō
ſit extrīſec⁹ capillatura[l] aut
circūdatio auri[m] aut indu
menti veſtimētoꝝ cultus:
[n] ſed q̄ abſcōditus ē hō cor-
dis[o] i incorruptibilitate q̄e
ti ⁊ modeſti ſpūs qui eſt in
conſpectu dī locuplex.[p] Sic
eñ aliquādo[q] et ſcē mlieres
ſperantes in deo[r] ornabant
ſe[s] ſubiecte ꝓpriis viris:[t] ſi-
cut ſara obediebat abrae:
[v] dominū eum vocās:[x] cuius
eſtis filie benefaciētes:[y] ⁊ n̄
ꝑtimentes vllam perturba
tionem.[z] Viri ſilr cohabi-
tātes ſm ſciam[a] q̄ſi infirmi
ori vaſculo muliebri:[b] im-
partientes honorem[c] tanq̄
coheredibus gratie vite[d] vt
non impediantur oratiōes
veſtre.[e] In fide autē omnes

qui eſt rex ⁊ ſacerdos. Additio.

Notandū q̄ pp̄ls dei ſub antiq̄ teſtō exn̄s dicebatur regnū ſacerdotale: Exod. xix. vn̄ regnū apud illos ponebat̃ in ſubſtātiuo tanq̄ principale. ſacerdotiū vero in adiectiuo tanq̄ min⁹ pricipale: ſacerdotiū eñ illius tp̄is erat imꝑfectū nō eñ offerebatur ibi niſi ſanguis hircoꝝ ⁊ vituloꝝ ⁊ huiuſmodi. ſ genus i no. te. exn̄s dī regale ſacerdotiū: vt h̄ in q̄ ponit̃ ſacerdotiū in ſubſtātiuo tanq̄ principale et regale in adiectiuo ſicut min⁹ principale: q: ſacerdotiū no. legis ē pfectiſſimū ꝑ qd̄ xp̄s imolatur de eccl̄ia tn̄ ſupiori vbi hee dignitates ceſſant dr̄: Feciſti nos deo nr̄o regnū ⁊ ſacerdotes: apocal. v. q: ibi nulla ē ꝑeminētia rōne dignitatis ſacerdotal' ſeu regalis niſi ſm ꝓpria merita ꝑſonalis. In eodē ca. vbi dicit̃ in poſtilla. Aliqñ nō populus dei. Additio.

Hoc quod dicit btūs petrus: Qui aliqñ non populus dī. nūc aūt pp̄ls dī. pōt bn̄ dirigi ad ꝯuerſos ad fidē de ꝑfidia iudaica in qua exn̄tes nō erāt pp̄ls dī ⁊ nūc ꝑ grām baptiſmalē facti ſūt popul⁹ dei. vn̄ ex hoc nō hr̄ q̄ btūs petrus ep̄lam iſtā ſpāliter ſcripſiſſet ꝯuerſis de gētilitate, put vult poſtillator. nec obſtat q̄ auctoritas iſta ſit ſūpta ab Oſee. ij. vbi agit ad lr̄am de vocatione gentiū nā etſi ibi ſic accipiat̃: hic tn̄ allegat̃ ꝑ ſilē ad vocationē iudeoꝝ ad fidē xp̄i recipiendā dei⁹ ſacra. vn̄ in hoc loco dicit glo. q̄ in hoc verſu. ſ. aliqñ nō pp̄ls myſtice recordatur veteris hyſtorie: ⁊ hāc in nouo pp̄lo impletā ſpūaliter docet. hec in gloſa.

In eodē. c. vbi dr̄ in poſtilla. Et nō quaſi velamen habētes malicie libertatem. Additio.

In h̄ q̄ dr̄: Velamē malicie. pōt intelligi ignorātia que ē quaſi velamē occultās factū: vn̄ cū aliq̄s ignorāter vult vt excuſationem pcti hēat: ſm illō Iob xxj. Sciam viaꝝ tuaꝝ nolum⁹. talis ignorantia affectata ꝓprie dr̄ velamen malicie libertatis. i. ꝑ illā vult liber eē a iuſticia ⁊c.

Capl'm. iij.

Similiter ⁊ mulieres. Hic ꝯn̄r informat exn̄tes in ſtatu ꝯiugali: ⁊ ſcd̄o reuertit̃ ad informādū oēs in gn̄ali: ibi. In fide aūt oēs vnanimes. pria in duas q: p̄io informat ſexū mliebrē: ſcd̄o virilē: ibi. Viri ſimilit̃. Prima adhuc i duas: q: p̄io mulieres informat de debita ſubiectione: ſcd̄o de honeſta ꝯpoſitōne: ibi. Quarū ſit. Circa primū dicit: a Silr ⁊ mulieres ſubdite ſint. in h̄ ꝯtinuat ſe ad ptē p̄cedentē in qua agit̃ d̄ ſubiectione ſuorum ad dn̄os ſuos. b Viris ſuis. in quibus magis viget rō q̄ in mulierib⁹: ꝓpter qd̄ eos ꝑtinet regimē ⁊ adminiſtratō dom⁹. c Vt et ſi qui. ſ. viri. d Nō cre. verbo. p̄dicatiōis. e Per mu. cō. i. vxoꝝ ſuaꝝ ꝯuerſatōez ſcām. f Si. v̄bo. p̄dicatōis cōis. g Lucrifiāt. i. ꝯuertant̃ ad fidē: ſm q̄ dr̄. j. Coꝛ. vij. Sactificatus eſt vir infidelis ꝑ mulierē fidelē. h Conſiderātes ꝯuer. ſanctam veſtram. O vos mlieres. i In timore. filiali ipſius dei: ⁊ mutat̃ hic modus loquēdi d̄ tercia ꝑſona ad ſcd̄am: qd̄ fit frequēter i ſacra ſcriptura. k Quaꝝ. Hic ꝯn̄r agit de mlieꝝ ꝯpoſitione q̄ dꝫ eē honeſta ⁊ nō curioſa: iō dicit̃: Quaꝝ nō ſit extrinſecus capillatura. i. non ſit extrīſecus appēns vidētib⁹: q: h̄ ē ad ꝓuocatōem incōtinētie. l Aut circūdatio auri. i. ornamēta aurea circa caput ſuum: ſicut corone auree ⁊ huiuſmodi. m Aut indumēti veſtimētoꝝ cult⁹. iungat̃ ſic lr̄a: Aut cult⁹. i. ornat⁹. Indumēti veſtimētoꝝ. i. indumēti nimis p̄cioſi aut curioſi: ꝓpter qd̄ dī indumētū veſtimētoꝝ ꝑ excellētiā: ſicut roſa dr̄ flos florū. n Sꝫ q̄ abſcondit⁹ ē hō cordis. i. mēs ipſa q̄ dicit̃ hō interior ij. Coꝛ. iiij. Lꝫ is q̄ deforis eſt hō nr̄ corrūpat̃: tn̄ is q̄ int⁹ ē renouat̃ de die in diē nā ē incorruptibilis: ⁊ dicit̃ hō īterior i muliere ſicut in viro q: cōis generi ē hō: vn̄ de verſus Eſt cōis hō pariter cū virgine latro. o In incorruptibilitate quieti ⁊ modeſti ſpiritus. dr̄ autem ſpūs hūan⁹ q̄etus qñ nō ꝑturbat̃ a paſſionibus ꝯcupiſcibil' ⁊ iraſcibilis: ⁊ dr̄ modeſt⁹: qñ in actibus hūanis tenet modū debitū ſm moderamen recte rōnis. Primū fit ꝑ virtutes morales q̄ ſunt circa paſſiones: ſcdm aūt ꝑ v̄tutes circa opationes: ſicut iuſticia liberalitas ⁊ huiuſmodi: ⁊ q: iſte ſūt vere diuitie ſicut dicit greg. homel. viij. Vere diuitie ſūt que nos diuites virtutibus faciunt: iō ſubdit̃ i Qui eſt in cōſpectu dei locuplex. p Sic eñ. Hic ꝯn̄r inducit exeplū ad ſuū ꝓpoſitū d̄ ornatu ⁊ ſubiectione mulieꝝ. d. Sic eñ aliqñ. i. tp̄e p̄terito. q Et ſācte mulieres ſperant. in deo. ⁊ nō i labili mūdo. r Ornabāt ſe. ornatu virtutū interiori: et paꝝ curabāt d̄ exteriori. s Subiecte ꝓpriis viris. eis obediēdo in licitis ⁊ honeſtis. t Sicut ſara obediebat abrae. vn̄ Gen̄. xviij. ad ei⁹ dcm̄ celeriter cōmiſcuit ſimilas faciēs inde panes. v Dn̄m eū vocās. vn̄ ibidē dr̄: Poſtq̄ ꝯſenui ⁊ dn̄s me⁹ vetulus ē: voluptati opam dabo. x Cuius eſtis filie bn̄faciētes. q: ſic eā imitami tanq̄ matrē. y Et nō ꝑtimētes vllā ꝑturbatōnem. q. d. ſic eā imitādo nō hētis timere q̄ ꝑ vos erga viꝝ vel familiā veniat aliqua turbatio. z Viri ſimilit̃. Hic ꝯn̄r inſtruit viros. d. Viri ſilr cohabitātes ſm ſciam. aliq̄ exponūt hāc cohabitationem de redditiōe debiti: que dꝫ fieri ſm ꝯſciam: vt vir nō moueat̃ ad hoc libidine ſ ꝓlis amore ad dei cultū educāde. pōt etiā exponi vt magis ꝯſonet p̄cedētib⁹ ⁊ ſequētibus vt videbitur de cohabitatione domeſtica: in qua mulier dꝫ eē ſubiecta: vt dictū ē: ⁊ eodē mō vir q̄ peſt dꝫ p̄eſſe ſm ſciam: ita q̄ nō tractet vxorē ſicut ancillā: ſ ſicut ſociā. vn̄ ⁊ mulier facta ē de latere viri: Gen̄. ij. iō ſubdit̃: a Quaſi infirmiori vaſculo mliebri. naꝫ mlieres infirmiores ſ̄t viris corpe de cōi curſu ⁊ etiā mēte: q: minus vigent intellectu ⁊ rōne. b Impertien. honorē. eis ꝓuidēdo de victu ⁊ veſtitu ſufficienti ⁊ honeſte ſm ſtatū ⁊ ꝓprias facultates. c Tanq̄ coheredibus grē vite. i. vite btē ad quā ꝑ grām ꝑuenit̃: ex q̄ eñ vir ⁊ vxor ſūt coheredes vite future debēt i p̄nti ſocialit̃ ⁊ amicabilr ꝯuiuere: iō ſubdit̃: d Vt n̄ ipedi. orōnes vr̄e: nā cū vir ⁊ vxor nō ſūt bn̄ ꝯcordes: min⁹ pn̄t orōni vacare: ⁊ eoꝝ orōnes ſūt min⁹ exaudibiles. e In fide. Apl's h̄ reuertit̃ ad informandū oēs cōit̃: ordināndo p̄io eos ad ꝓximū: ſcd̄o ad deū: ibi. Dn̄m aūt xp̄m. tercio ad ſeipm̄. c. ſequēti. pria i duas: q: p̄io ordinat eos in collatōne boni: ſcd̄o i ꝓpeſſiōe mali: ibi. Nō reddētes. Circa primū dr̄: e In fide aūt oñs

vnanimes:[f] ꝯpatiētes:[g] fraternitatis amatores:[h] miſericordes:[i] modeſti:[k] hūiles [l] nō reddētes malū ꝑ malo: [n] nec maledictū ꝑ maledcō: [o] ſꝫ ecōtrario bn̄dicētes:[p] qꝛ in hoc vocati eſtis [q] vt bn̄dictionē hereditate poſſideatis [r] Qui eñ vult vitā diligere [s] ⁊ dies videre bonos:[t] coerceat linguā ſuā a malo:[v] et labia eius ne loquātur dolū.[x] Declinet aūt a malo [y] ⁊ faciat bonū [z] inqrat pacē [a] ⁊ ꝑſequatᷣ eā:[b] qꝛ ocl̄i dn̄i ſup iuſtos:[c] et aures ei⁹ in p̄ces eoꝝ.[d] vult⁹ aūt dn̄i [e] ſup facientes mala.[f] Et qs ē q̄ vob nocea t:[g] ſi boni emulatores fueritis.[h] Sed et ſi qd pati mini ꝓpter iuſticiam beati.[i] Timorē aūt eoꝝ ne timueritis [k] vt nō ꝯturbemi.[l] Dominū aūt xp̄m ſanctificate [m] in cordib⁹ vr̄is:[n] parat⁹ ſp ad ſatiſfactionē oī poſcēti vos rōnem de ea que in vob ē ſpe:[o] ſꝫ cum modeſtia [p] ⁊ timore conſciaꝫ hn̄tes bonā:[q] vt in eo qd detrahūt de vobis [r] ꝯfundantᷣ q̄ calūniantᷣ vīam bonā in xp̄o ꝯuerſationē.[s] Melius eſt eñ:[t] vt bn̄facietes [v] ſi volūtas dī velit [x] pati [y] q̄ malefacientes:[z] qa ⁊ xp̄s ſel ꝑ pctis nr̄is mortuus eſt:[a] iuſtus ꝓ iniuſtis:[b] vt nos offerret do: mortificatos quideꝫ carne:[c] viuificatos autem ſpū.[d] In quo

vnanimes.fides aūt accipitᷣ vno mō vt eſt virt⁹ theologica: ⁊ ſic inducit eos ad vnitatem eccliē: vt non ſint inter eos ſciſmata. alio mō vt ē virtus moralis ⁊ ſic fides idē eſt qd fidelitas: ⁊ hoc mō inducit eos ad vnitatem fidelitatis mutue: ⁊ qd ſubditᷣ in aliquibus libris: In orōne eſtote. nō ē ex textu nec i libris correctis. f Cōpatiētes. ad inuicē ſicut mēbra vni⁹ corpis myſtici ipi⁹ xp̄i: ꝑ hoc eñ alleuiatᷣ ille q̄ patitur cuꝫ ꝯpatit alios ſibi ꝯpatientes ſicut ſuſtinens graue pōd⁹ corporale qn̄ alij cū eo oneri ſe ſupponunt: vt dicit phs.q. rhetor: ice g Fraternitatis amatores.i. cōitatis fideliū. qꝛ lꝫ q̄libet ꝑ ſe ſit diligēdus tn̄ magis ē cōitas diligēda. h Miſericordes. elemoſynas indigentib⁹ tribuēdo. i Modeſti: in oībus modū debitū tenendo. k Humiles. vt non de p̄dictis bonis ꝑ ſupbiā elleuemi: ſed totū attribuatis gratie dei. l Nō credētes. Hic ꝯñr ordinat fideles i ꝑpeſſione mali: i quo quis pōt dupliciter deordinari: vno mō ꝑ audaciā viceꝫ repēdendo. alio mō ꝑ timorē i puſillanimitate decidendo ⁊ ḡr p̄rio remouet p̄mū: ſcdo ſcdm: ibi. Et qs ē. p̄ria i duas: qꝛ p̄ mouet vicē nō repēdere: ſcdo inducit ad hoc auctoritatē ſcripture: ibi. Qui eñ. Circa p̄mū dicit: l Nō red. ma. ꝑ malo. i factis iniurioſ. n Nec ma. ꝑ maledicto. i verbis ꝯtentioſis. o Sꝫ ecōuerſo bn̄dicētes. hui⁹ rōnem aſſignat. d. p Quia i hoc vocati eſtis. ad fidē catholicā. q Vt bn̄dictionē dī i hereditate poſſideatis. q̄ nō datᷣ maledicis ꝓpter qd dicit ſaluator luce. vj. Bn̄dicite maledicentibus vobis. r Qui eñ vult. Hic ꝯñr inducat ad ꝓpoſitū auctoritateꝫ ſcripture: ps. xxxiij. d. Qui eñ vult vitā diligere. ſ. btām i qua nullus moritᷣ. s Et dies videre bonos. i btitudine celeſti vbi dies noctib⁹ non interrūpuntᷣ faciat ſupple qd ſequitᷣ. t Coerce. linguā ſuā a malo. vt nō reddat maledictū ꝑ maledicto i apto. v Et labia ei⁹ ne loquantᷣ dolū. ꝯtra maledicentē ſibi machinando malū i occulto. x Declinet aūt a malo. i opē. y Et faciat bonū. hec ſūt eñ due ptes iuſticie. z Inqrat pacē. cū ꝓrio ⁊ iniurioſo: Ro. ij. Qd ex vobis ē. pacē cū oīb⁹ hoībus hn̄tes. a Et ꝑſequatᷣ eā. i. ꝑfecte ſequatᷣ: ⁊ ſubditᷣ rō cum dr̄: b Quia oculi dn̄i ſup iuſtos. ſicut ſup ſpūalr̄ dilectos. Oculus. n. dirigitᷣ ad id qd ſpecialr̄ amatᷣ. c Et aures ei⁹ ad p̄ces eoꝝ. tāq̄ parate ad exaudiendū. d Vultus aūt dn̄i. ſ. ire ⁊ indignationis: vn̄ i hebreo ſic hᷣ Ire dn̄i. Sup faciētes mala. ad eos puniendum: vn̄ i ps. ſubditᷣ: Vt ꝑdat de terra. ſ. viuētiū: memoriaꝫ eoꝝ. f Et qs ē. Hic ꝯñr remouet timorē inordinatum: ꝑ quē hō cadit i puſillanimitatē: ⁊ frangitᷣ ꝑ incōſtantiā. d. Et qs ē q̄ vobis noceat. vos ꝑſequēdo. g Si boni emulatores fueritis. q. d. nullus. ⁊ hic boni eſt genitiui caſus ⁊ neutri generis. amatoribus. n. boni et imitatorib⁹ qd importatᷣ ꝑ emulari. vn̄ verſus: Emulor inflatᷣ amat inuidet ac imitatᷣ. ꝑſecutōes nō ſūt ad detrimentū: ſꝫ magis ad virtutis augmentū: iō ſubditᷣ: h Sed etſi qd patimi. ꝓpter iuſticiā btī. ſupple eſtis i ſpe. et poſtea eritis in re: ſi ꝑſeueretis: iō ꝯcludit. i Timoreꝫ aūt eoꝝ ne timueritis. timore deijciente a bono virtutis. k Vt nō ꝯturbemini. i patienter aduerſa ſuſtinendo. l Dn̄m aūt. Hic ꝯñr ordinat fideles ad deū: ⁊ ſcdo inducit exēplū: ibi. quia ⁊ xp̄s. Ad deū autē hn̄ ordinatᷣ hō ꝑ fidem charitate formatā. ⁊ hoc i tribus: Primū ē q̄ hec fides i eius corde firmetᷣ ⁊ q̄tū ad hoc dicit: l Dn̄m aūt xp̄m ſctificate. i. firmate Scm̄ eñ in vna ſignificatōne idē eſt quod firmū. m In cordib⁹ veſtris. ſibi firmitᷣ adherendo. qꝛ firm⁹ ē i ſeipo. ſcdm eſt vt hec fides ad alios deriuetᷣ: ⁊ q̄tuꝫ ad hoc ſubdit: n Parati ſp ad ſatiſfactionē. q̄ fit dupliciᷣ: Vno mō fideli ſimplici q̄ petit a magꝭ ꝓuecto i fide pleni⁹ erudiri. alio mō infideli fidem irrōnabilē reputāti. prima ſatiſfactio ē ꝑ doctrinā charitatiuā. ſcda vo ꝑ fidei rationabilem defenſionē: oñdendo q̄ ꝯtinet oēm ſanctitatē ⁊ qꝛ ꝑ miracula a deo ꝯfirmata eſt qui nō pōt eſſe teſtꝭ falſitatis ⁊ huiōi ſm grām a dn̄o datā ipi defendenti. vn̄ de ꝯ ille ꝓmittit Luce. xxj. Ego dabo vobis os ⁊ ſapiam cui nō poterūt reſiſtere ⁊ cōtradicere oēs aduerſarij vr̄i: verūtn̄ iſta defenſio dꝫ carere ꝓſumptiōe ⁊ iactātia: iō ſubditᷣ: o Sed cū modeſtia. i. mō debito ⁊ honeſto. p Et timore dei cōſciam hn̄tes bonā: ita q̄ ſit bona diſpoſitio intern⁹ ⁊ exterius. q Vt i eo quod detra. de vobis. reputantes eos fatue ⁊ male credere. r Confundantᷣ. i ſcipis ex bona vr̄a miſſione ⁊ ſcā cōuerſatōne. Tertiū ē q̄ ꝓpter q̄cūq̄ aduerſa hō a fide nō euellatᷣ: ⁊ q̄tū ad hoc ſubditur: s Me. eſt ei. ⁊ iūgatᷣ ſic lr̄a. t Bn̄facietes. fide ꝑ dilectionē opante. v Pati. aduerſa quecūq̄. x Si volū. dei velit. ꝑ fideliū probatione. y Qꝫ malefacientes. i. indebite reſiſtentes. z Quia ⁊ xp̄s. Hic ad ꝓpoſitū inducit exēplū de xp̄o in q̄ non potuit poni exemplum q̄tum ad primā fidei ꝯditōnem. ſ. eius cōfirmatōnem in corde credētis: nā i eo nō fuit fides: ſꝫ clara viſio ab inſtāti cōceptōnis: ſed q̄tū ad alias duas. ſ. q̄tū ad fidei deriuationem in alijs ⁊ ſufferentiā aduerſoꝝ ꝓpter eius veritatē: ponit exemplū de xp̄o. ⁊ p̄rio q̄tū ad vltimā vt cōtinuet ſe lr̄e imediate p̄cedenti. d. z Quia ⁊ xp̄s ſemel ꝓ pctis. ſ. alienis: z Mortuus ē. q. d. dedit nobis exēplū in hoc: ⁊ dicit ſemel: qꝛ reſurrexit ad vitā imortalē: et qꝛ vna mors eius ſufficit ad oia pctā delenda. a Iuſt⁹ ꝓ iniuſtis. vt ipſos iuſtificaret: ideo ſubditur: b Vt nos of. deo mortifica. quidem carne. i. inſenſibiles factos ad deſideria carnis. c Viuificatos auteꝫ ſpiritu. i. eſt ſenſibiles ⁊ mobiles factos ad ſequendum inſtinctuꝫ ſpiritus ſancti. d In quo. Hic conſequēter ponit exēpluꝫ de alia cōditione. ſ. deriuatione fidei ⁊ p̄dicatōne: ⁊ p̄mo ponit exēplū: ſcdo infert correlariū: ibi: Qꝫ ⁊ vos. Circa p̄mū ſciendū q̄ p̄dicatio noe vocādo ad p̄niam pctōres ſui tp̄is ne perirent in diluuio: fuit figura p̄dicationis xp̄i ꝑ ſe et diſcipulos vſq̄ ad finem mundi: vocando peccatores

ad pniam ne pereant in iudicio finali: ꝓpter quod de hoc ponit exẽplũ ꝑ locũ a minori faciens argumẽtũ: q2 ſi illos vocauit ad pniam: multofortius vocauit ⁊ vocabit alios: ⁊ hoc eſt quod dr: d In quo. i. ad figurandũ peccatorũ mortificationẽ in carne: ⁊ viuificatõem in ſpũ mõ dicto.

e Et his qui i carcere erãt. ligati cõſuetudine peccãdi: ſm illud ꝓuerb. v. Iniq̃tates ſue capiũt impiũ ⁊ funibus peccatoꝝ ſuorũ cõſtringetur: qḋ erat tpe noe: ſm q dr Gẽn. vj. Omnis caro corrupat viã ſuã. f Spũ veniens ꝑdicauit. ſcꝫ per noe cui inſpirauit facere archã et ꝑdicare pniã: lꝫ ei non fuerat adhuc hũanitas xpi: tamẽ ſuppoſitũ eſt et nũc hebre. xiij. c. Ieſus xpus heri et hodie ipe ⁊ in ſcl'a.

g Qui incre. fuerãt ali qñ. i. ipi deo loquẽti ꝑ noe: q2 non credebãt q diluuium deberet inũdare. h Qñ expecta. dei patientiã. peccatores ad pniã cxx. annis: ſm q dr Gene. vj. Erũtq3 dies illius. cxx. ãnorum. i Cũ fabricaret archa. ꝑ noe ⁊ filios eius. k In qua pauci. i. octo aie. ſ. noe ⁊ tres filij eius ⁊ vxores eorum: Gene. vij. l Salue facte ſũt ꝑ aquã. inq̃tũ eleuauit archam in ſublime a terra: Gẽn. vij. Iſto mõ expõnit glo. ⁊ doctores cõiter paſſum iſtũ: ſed q2 hec expõ accipit myſtice carcerẽ ꝓ conſuetudine peccãdi. iõ aliter põt dici abſq3 ꝑiudicio tñ q hic accipit carcer ꝓ limbo inferni in q̃ detinebant pres antiqui: ſic exponẽdo: In quo. ſcꝫ vt plures offerret deo pri. Et his qui in carcere erãt. i. in libo Spũ veniens. q2 in aia deſcendit ad detẽtos in limbo: corpore iacẽte in ſepulchro. Predicauit. q2 tũc eis myſteriũ ſue incarnationis ⁊ redẽptionis impletum eẽ declarauit: inter quos erãt aliqui q̃ perierãt in diluuio corꝑaliter: et põt dici ꝓbabilr q videntes diluuiũ increſcere: ſm q ꝑdixerat noe crediderunt multi qui prius erant increduli: et penituerũt de pctis ſuis ⁊ ſic deſcenderũt ad limbũ cũ patribus alijs. Si aũt cõtra hoc dicat q diluuiũ venit ſic ſubito q nõ potuerũt penitere: ſm q videt ſaluator dicere Luce. xvij. Edebãt ⁊ bibebãt ⁊c. ⁊ venit diluuiũ ⁊ ꝑdidit oẽs. Dicẽdũ q lꝫ ſubito venerit in vallib9 ⁊ plana tra: nõ tñ ſic in mõtibus q2 aque in augmẽto ſuo poſuerũt. xl. dies ⁊. xl. noctes: ⁊ ſic hitantes in locis arduis vidẽtes aq̃s increſcere: ſicut dixerat noe: potuerũt penitere ⁊ forte de alijs ſicut de iſtis dicit: Qui increduli fuerãt aliqñ. ſ. ante inũdatõẽ diluuij ꝫ tũc crediderũt vt dcm̃ ẽ. cetera exponãtſicͥ pri9. m Q2 ⁊ vos. Dicet ꝑdicc͂ infert corrlariũ: dicẽt ei paucos ꝑ aquã fuiſſe ſaluatos i diluuio inq̃tũ archa eleuauit eos a terra: iõ dicit q ſimili mõ aqua baptiſmal' ſaluat ſpũaliter: q2 ꝑ grãm ibi datã eleuat mẽtes a terrenis deſiderijs ad petendum celeſtia: ⁊ hoc eſt quod dicit: Et vos nũc ſaluos facit. ſpũaliter iungat ſic lra: n Baptiſ. ſilis forme. i. mõ ſimili: tum q2 pauci ſaluant ꝑ baptiſmũ reſpectu non ſaluatoꝝ: tũ q2 eleuat a terrenis ad ſuꝑiora modo dicto ſicut aquã diluuij ſaluauit noe: ⁊ q̃ cũ eo erãt corꝑaliter eos eleuãdo ad ſuꝑiora. o Non carnis depoſitio ſordiũ. q. d. virtus baptiſmi non eſt ſolũ in lotione corꝑis ꝫ principaliter in lotione mentis: ideo ſubditur: p Sꝫ ꝯſcie bone interrogatio. nã a baptizãdo querit Credis in deũ: ⁊ rñdet Credo ꝑ ſe ſi eſt adultus: vel ꝑ pa-

[e] ⁊ his q̃ in carcere erãt [f] ſpũ veniẽs ꝑdicauit [g] q̃ increduli fuerãt aliqñ [h] qñ expectabãt dei patiam in dieb9 noe [i] cũ fabricaret archa: [k] i qua pauci i. deſt octo aie [l] ſalue facte ſũt ꝑ aquã. [m] Qḋ et vos nũc ſilis forme ſaluos facit [n] baptiſma: [o] nõ carnis depoſitio ſordiũ: [p] ꝫ cõſcie bone introgatio in deũ: [q] ꝑ reſurrectionẽ ihu xpi a mortuiſ [r] q̃ eſt in dextera dei: [s] degluꞇiens mortẽ vt vite etne heredes efficeremur: ꝑfect9 in celũ [t] ſubiectis ſibi angel' et poteſtatib9 ⁊ ṽtutib9. .iiij.

trinos ſi eſt puulus. Fides aũt charitate formata facit ꝯſciam bonã in deũ tendentẽ: ⁊ iõ cõiungit cum eo qḋ ꝑdicit: Conſcie bone. ſupple tendẽtis in deũ. q Per reſurrectõnem dñi no. ⁊c. ꝑ quem hẽmus introitum ad celeſtia: ſm q dr in collecta paſchẽ: Deus q̃ hodierna die ꝑ vnigenitũ tuũ eternitatis nob aditum deuicta morte reſeraſti ⁊c.

[a] Chriſto igitur paſſo i carne: ⁊ vos eadẽ cogitatiõe armami: [b] q2 q̃ paſſ9 ẽ in carne [c] deſijt a pctis [d] vt nõ iã deſiderijs hoim: [e] ꝫ volũtate di [g] qḋ reliquũ ẽ i carne viuat tpis. [h] Sufficit. n. ꝑteritũ tp̃s [i] ad volũtatẽ gẽtiũ ꝯſũmãdã his [k] q̃ ãbulauerũt i luxurijs: [l] deſiderijs: [m] vinolẽtijs [n] ꝯmeſſatiõib9: [o] potatiõib9: ebrietatib9: [p] ⁊ illicitis idoloꝝ cultib9: [q] In q̃ admirãt [r] nõ cõcurrentib9 vob i eãdẽ luxurie ꝯfuſiõe [s] blaſphemãtes: [t] q̃ reddent rõnem ei q̃ pat9 ẽ iudicare

r Qui ẽ in dextera dei. ꝑ ſuã aſcẽſionẽ: mar. vlti. Aſſũpt9 eſt in celũ: ⁊ ſedet a dextris dei. s Degluciẽs mortẽ. q2 reſurrexit ad vitam imortalẽ: ⁊ ꝗ̃a abſtulit a nobis mortẽ culpe. t Subiect' ſibi angelis poteſtatibus ⁊ ṽtutibus. hic angelorũ tres ordines exprimũt: vn9 de inferiori hierarchia: cum dicit: Angelis. et duo remedia: ibi. Et ptãtibus ⁊ virtutibus. ⁊ per hos omẽs alij intelliguntur quibus homo xp̃s ꝑficitur:

Ca. iiij.

Chriſto igit. Hic btũs petr9 ordinat fideles reſpectu ſui: ⁊ ſcḋo reuertit ad ordinãdũ eos reſpectu primi: ibi. Ante oia. Talis em̃ reuerſio maxime fit i moralibus ꝓpter ꝯnexionẽ ṽtutũ: vñ ⁊ phs. j. ethi. tractat de felicitate: ⁊ iteꝝ redit ad tractandũ de ea in fine libri reſpectu ṽo ſui hñ ſe hꝫ hõ qñ caro ſubdit ſpiritui: hoc aũt fit ꝑ maceratõnem ⁊ ꝯcupiſcẽtiaꝝ repſſionẽ: ⁊ ꝑ diuine punitionis appropinq̃tionem: que ponit ibi. Oim finis. Circa primum dicit: a Chriſto igit paſſo in car. ⁊ vos eadẽ cogi. armami. q2 talis cogitatio inducit ad maceratõnem carnis ⁊ repreſſionẽ ꝯcupic carnalis: ideo ſubditur: b Quia qui paſſ9 eſt in carne. i. redegit carnem ſuam in obedientiã aie: c Deſijt a peccatis. carnalibus: d Vt iã nõ hoim deſiderijs. i. voluptatibus carnis quas cõiter deſiderãt hoies. f Sed volũtati dei ⁊c. iungat ſic lra. f Sed volũtati dei viuat. ei obediendo. g Qḋ reliquũ eſt tpis in carne. i. reſiduũ pñtis vite. h Sufficit em̃ preteritũ tp̃s ⁊c. i. debet penitẽti ſufficere qḋ ꝑterito tempore vixit carnaliter quam vitam gentes volunt cõiter et appetũt: ⁊ ꝑ hoc quod dicit: Sufficit. intelligẽda non eſt approbatio vite preterite: ſed magis reprobatio. põt etiã alit exponi vt hec lra. h Sufficit em̃ ꝑteritũ tp̃s. iungat cũ eo quod ſubditur: i Ad volũ. gen. cõſũmãdã. qm̃ aliqui ſe laxant ad peccata carnalia ꝑ alioꝝ monita. k Qui ambu. i luxurijs. q̃tũ ad actũ exteriorem. l Deſiderijs. q̃tum ad affectũ interiorẽ. Conſequẽter tãgit vitiũ gule qḋ ẽ incitamentum luxurie. d. m Vinolẽtijs. ꝑ exceſſũ in vino. n Cõmeſſationibus. i cibo. o Potatõnib9. inebriatiuis q̃buſcũq3: quaꝝ alique ſũt alie a vini potatione. p Et il. ido. cultibus. qui cult9 frequenter oriuntur ex predictis: Exo. xxxij. Sedit ppl's manducare ⁊ bibere ⁊ ſurrexerũt ludere. i. idolatrare. q In q̃ admirãt. infideles ⁊ luxurioſi. r Nõ cõcur. vobis ⁊c. i. q2 ñ ꝯcomitamini ãpli9 eos i ꝑdict' vitijs. s Blaſphemã. xp̃m in quẽ credidtis. t Qui red. rõẽ.

in iudicio finali. v Propē hoc em̄ ⁊ mortuis.i.infi delibus ſm̄ illud Mathei: Dimitte mortuos ſepelire mortuos ſuos. x Euāgelizatū ē vt iudicent̄.i.vt credentes ꝯdemnent̄. y Scd̄m hoies in carne.i. ab hoibus carnalr̄ viuētib⁹. z Uiuāt aūt ſm̄ deū.

re pſecutionis.ſic exponit̄ cōiter.pōt etiā aliter exponi ma gis lr̄aliter ſic: q Nolite pegrinari.i.corpe elōgari ti more mortis imminētis. r In feruore.pſecutionis: lȝ em̄ licitū ſit fugere:tn̄ pfectius ē remanere niſi in caſu: vtpote qn̄ pſecutio ē perſonalis: ⁊ qn̄ ex fuga apparet ma gis bonū ecclie:ppt̄ quod fit elongatio ad tp̄s ⁊ non timo re mortis: ſicut pau lus fuit d̄ damaſco ⁊ d̄ irlm̄: Act.ix.

ex ꝯuerſiōe eoꝝ ad fidē iſta duo ꝯſequūtur:ſꝫ p̄ mū occaſionalr̄ ſcd̄m aūt intēti one euāgelizan tiū fidē. a Dim autē. Hic ponit̄ ſcd̄m re pſſiuū carnaliū vicioꝝ:cum d̄r: Dim autē finis appropinqbit. q: de die iudicij nemo ſcit: ppt̄ quod ē cogitan da tāq̄ ſp ꝓpīnqua: ⁊ tal cogita tio reprimit car nalia vicia:ideo ſubditur: b Eſtote ergo prudētes.i. vob ꝓuidētes vt ap pareatis mūdi. c Et vigilate i orōnib⁹. vt de⁹ vos dirigat.ſine cui⁹ directiōe n̄ poteſtis viuere mūde.

viuos ⁊ mortuos. [v]Propt̄ hoc em̄ ⁊ mortuis [x]euāgeli zatū ē: vt iudicent̄ q̄dē [y]ſm̄ hoies ī carne [z]viuāt aūt ſm̄ deū ī ſpū. [a]Dim āt finis ap propinqbit. [b]Eſtote itaqꝫ prudētes [c]⁊ vigilate ī orōib⁹ [d]añ oia āt mutuā ī vobmet ipſis charitatē ꝯtinuā ha bētes [e]q: caritas opit mltī tudinē pctōꝝ. [f]Hoſpitales inuicē: ſine murmuratōne. [g]Unuſq̄ſqꝫ ſic accepit grāȝ [h]ī alterutꝝ illā admiſtrātes: [i]ſicut boni diſpenſatores: [k]multiformis gr̄e dei. [l]Si q̄s loquit̄ [m]q̄ſi ſmones dei. Siq̄s miſtrat [n]tāq̄ ex v̄tute quā admiſtrat de⁹ [o]vt ī oib⁹ honorificet̄ de⁹ [p]p ihm xp̄m cui ē glīa ⁊ impiū ī ſcl'a ſclo rū amē. [q]Chariſſimi: [q]noli te pegrinari [r]ī feruore [s]q̄ ad

tēptatōem vobis ſit [t]quaſi noui aliq̄d vobis ꝯtigat: [v]ſꝫ cōicātes xp̄i paſſiōib⁹ gau dete [x]vt ⁊ ī reuelatōe glīe ei⁹ [y]gaudeatꝭ exultātes [z]Si ex probrami [a]ī noīe xp̄i: [b]beati eritis: [c]qm̄ qd̄ eſt honoris glīe ⁊ v̄tutis dei: [d]⁊ q̄ ē eius ſpūs [e]ſup vos reqeſcit [f]Ne mo aūt v̄r̄m patiat̄ q̄ſi ho micida aut fur aut maledi cus aut alienoꝝ appetitor. [g]Si aūt vt xp̄ian⁹: [h]nō eru beſcat: [i]glīficet aūt deū ī iſto noīe: [k]qm̄ tp̄us ē vt incipiat iudiciū [l]a domo dei. [m]Si āt primū a nob [n]q̄ſ finis eoꝝ q̄ n̄ credūt di euāgelio? [o]Et ſi iuſt⁹ q̄dē vix ſaluabit̄: [p]ipi⁹ ⁊ pctōr vbi parebūt? [q]Ita qꝫ ⁊ hi q̄ patiūt̄ [r]ſm̄ voluta tē dei: [s]fideli creatori ꝯmē dēt aīas ſuas in benefactis

s Qui ad tētatō nem vobis fit.i.ad ꝓbatōem fidei vr̄e

t Quaſi noui ali quid vobis ꝯtigat. .i.nolite peregrina ri dictis modis:q̄ſi pſecutio ad mortē ſit aliquid nouum: quia multi āte vos ſuſtinuerūt marty riū. v Sed cōi cantes xp̄i paſ.per tole.mar.gaudete. ſpū. x Ut et in reuelatione glorie eius.i.in aperta vi ſione ipius ad quā per martyriuȝ pue nitur. y Gaudeatis ex ultantes.eternalit̄ cum angelis. z Si exprobrami Hic conſequenter

d Añ omnia. Hic ꝯñr reuer tit̄ ad ordinādū fideles reſpectu ꝓximi: ⁊ prio in cōica tione bonoꝝ: ſcd̄o in pperſſione maloꝝ:ibi.Chariſſimi. Circa primū dicit: d Añ oia ⁊c.q: charitas excel lētior ē ceteri v̄tutib⁹.j.Coꝛ.xiij. Maior āt hoꝝ ē cha ritas.iō ſubdit̄: e Quia charitas opit multitudīeȝ peccatoꝝ.ne videant̄ tāq̄ diuino iudicio puniēda:ſȝ q̄a charitas dȝ oñdi in opeꝛe alit̄ non eēt vera: ſm̄ q̄ dicit Greg.homel.xx. Amor dei nunq̄ ē ocioſus.opat̄ enim magna ſi ē: ſi aūt opari renuit amoꝛ non ē. iō ſubdit̄: f Hoſpitales inuicē ſine murmuratiōe.i.ſine expen ſis hoſpitū. g Unuſq̄ſqꝫ ſicut accepit grām.a dño liberaliter. h In alterutꝝ illā admiſtrantes.aliis cōicando gratis ⁊ benigne. i Sicut boni diſpēſa tores.dño v̄r̄o cōformes: q: dat gratis ⁊ liberaliter. k Multiformis gr̄e dei.videt̄ em̄ hoc btūs petr⁹ lo q̄ de grā grat̄ data q̄ dat̄ ad vtilitatē ecclie dei: ⁊ h̄ ē mlt̄ tiformis: ſic dicit apl's.j.Coꝛ.xij. Alij q̄dē p ſpm̄ dat̄ ſmo ſapie: alij ſmo ſcie ⁊c. ⁊ ī fine ꝯcludit: h̄ at̄ oia opa tur vn⁹ atqꝫ idē ſpūs diuidēs ſingulis ꝓut vult: ſed q: in vſu talis gratie requiritur intentio recta: iō ſubdit̄: l Siquis loquit̄.exhortationis verba. m Quaſi ſermones dei.i.totū bonum attribuat deo ⁊ non ſibi: Si quis miniſtrat.egentibus tp̄alia bona. n Tāq̄ ex virtute quā admiſtrat deus.i.attribuat hoc deo q̄ de dit ſibi voluntatē ⁊ facultatē hoc faciendi: ideo ſubdit̄ o Ut in omnibus honorificetur deus.j.Coꝛ.x. Ois in glīam dei facite. p Per ieſum xp̄m.qui eſt medi atoꝛ dei ⁊ hoim. q Chariſſimi. Hic ordinat fideles in perpeſſione mali pene ab aduerſariis fidei: vnde h̄ inuitat eos ad gloriā martyrij. Circa quod primo in ducit ad confidentiam: ſcd̄o tollit erubeſcentiam ibi. Sed exprobramini. Circa primū dicit: q Chariſſi mi nolite peregrinari.i.a fide alienari. r In feruo

tollit erubeſcentiam: ⁊ primo in verbis.d. Si exprobrami p verba ignominioſa vobis illata. a In noie chriſti.i. ꝓpter confeſſionē nois eius. b Beati eritis.primo in ſpe: ⁊ poſtea in re. c Quoniā quod ē ho.glīe ⁊ vir.dei. ita q̄ honor refertur ad opus virtuoſum: glīa ad conſcie bonū teſtimoniū: virtus vo ad triūphū de dyabolo hituȝ d Et qui eſt eius ſpūs.i.ſpūſſcūs: q̄ d̄r filij ſicut patris: nam ab vtroqꝫ ꝓcedit. e Sup vos reqeſcit.i.in vobis ſpūaliter hitando.vel aliter: Super vos reqeſcit: ſicut ſeſ ſor ſup equū ducēs eū ſm̄ ſuum libitū ſic ſpūſſcūs inducit tales ſm̄ ſuū inſtinctū: Ro.viij. Qui ſpū dei agunt̄ hi filij dei ſunt: ⁊ per conſequēs qd̄ eſt honoris ⁊ glorie meritori um ⁊ virtutis opatiuū hitat in eis. f Nemo aūt. Hic ſcd̄o tollit erubeſcentiam in factꝭ.d. Nemo em̄ v̄r̄m pati atur ſicut homicida. Illi em̄ qui patiunt̄ p ſuis criminib⁹ rōnabiliter erubeſcunt. g Si autē vt xp̄ianus.i. ꝓ fi de xp̄i patiatur ⁊ non ꝓ crimine. h Non erubeſcat.q: hoc eſt op⁹ virtuoſū: quod non ē erubeſcabile: ſꝫ magis ho norabile: iō ſubdit̄: i Glorificet aūt deū ī iſto noie.i.q̄ nō ſolū vocabit̄ xp̄ian⁹: ſꝫ etiā fidelis xp̄i teſtis p martyriū Martyr em̄ grece teſtis d̄r latine. k Qm̄ tp̄s ē vt in ci.iudiciū.i.cōdemnatio ad mortē. l A domo di.i.a fi delibus xp̄i: in primitiua em̄ ecclia multi trāſibāt p mar tyriū: ſicut p̄dixerat ſaluator: Jo.xvj. Uenit hora vt ois q̄ interficit vos arbitretur obſequiū ſe preſtare deo. m Si aūt primū a vobis.incipit talis condemnatio. n Quis finis eorum qui non credūt.q.d.incompabilr̄ duri or.ſ.condemnatio ad mortem eternaȝ. o Et ſi iuſtus vir ſaluabit̄.q: p mltas tribulatiōes oȝ eū ingredi regnū celoꝝ: act.xiiij. p Im.⁊ pec.vbi parebūt.q.d.nuſq̄.nā ī inferni pfūdo abſcōditi erūt: ⁊ ſic ꝯcludit ꝓpoſitū de iuſtꝭ patiētib⁹.d. q Ita.⁊ hi q̄ patiunt̄.martyriū. r Scd̄m vo.di.q̄ ſic fieri ordiauit. ſ Fi.cre.ꝯmen.aias ſuas in

bñficijs. ⁊ ſic ſecure eos cōſeruat: ⁊ cū angelis glorioſe coronat.

Caplm̄. v.

Seniores. Poſtq̄ btūs petrus informauit fideles generaliter: ⁊ ſeruos ꝯiugatos ſpāliter: ⁊ poſtea interpoſuit informatiōes aliquas in cōi: hic informat ſpāliter exīteſ ī ſtatu paſtorali dicēs. a Seniores ꝗ. dicunt̄ autē ſeniores epi pſbyteri et doctores: vñ prio de aīa: vbi trāſlatō noua h;: Si ſenex haberet oculū vt iuuenis: videret vtiq; vt iuuenis: antiqua h;: Si pſbyter hrēt oculū iuuenis ⁊c. debēt ei eſſe miniſtri eccłie maturi moribus ⁊ etate.

b Obſecro. hūilr ⁊ charitatiue. c Cōſenior. i. cōſimil' eis in etate: ⁊ offō. d Et teſtis chriſti paſſionū. quas ego vidi. vel aliter. Teſtis xp̄i paſſionū;. q̄a ꝓ eo fui parat⁹ ad martyriū in carcere herodis: Act. xij. e Et cō ⁊c. cōicator. i. ad horā ꝑticeps fact⁹ viſionis glīe xp̄i in tranſfiguratione: vbi ſe tūc oſtēdit petro iohanni et iacobo in forma hūanitatis glioſa in qua apparebit manifeſte in iudicio. vel aliter: Cōicator. i. ꝑdicator: glīe xp̄i: Que reuelāda ē in futuro mō ꝑdicto. Cōſequenē ponit formā ſue obſecratiōis. d. f Paſcite q̄ ī vob gregem dei. i. pplm cōmiſſū vr̄o regimi. g Prouidētes. populo de dei verbo ⁊ euchariſtie ſacro. h Nō coacte ſ; ſpontanee. i. nō amaro aīo: ſed libero. i Neq; turpis lucri grā. i. ꝓpter queſtū tpalem. k Sed volūtarie. ꝓpt̄ honorē diuinū. l Neq; vt dñantes in clero. i. nō eleuati p ſupbiā rōne ꝑlatōnis. m S; forma facti gregis. li facti ē noiatiui caſus ⁊ plural' numeri. i. tenētes debitā hūilitatē ad ſubditoꝝ informatiōem. n Et ex aīo. ita vt hūilitas ſit vera ⁊ non ficta. o Et cū appa. prin. paſtoꝝ. ſ. xp̄s in iudicio. p Percipietis imarceſſibilē. i. indefectibilem. q Glīe coronā. in aīa ſimul ⁊ corpore r Siłr. Hic vltimo informat exītes in ſtatu iuuenili: et primo de humilitate que debet eē in iuuenibus dicens: s Adoleſcentes ſubditi eſtote. ſenioribus reuerentiā et obedietiā debitā exhibēdo. t Oēs ei in. hūilita. inſinuate. i. verbis ⁊ opibus demōſtrate: vt excitetis vos mutuo ad opa hūilitatis: qꝛ dñs ſupbis reſiſtit: vt p; in eiectōne angeloꝝ ſupbientiū ⁊ in eleuatione hoim hūiliū; ad loca angeloꝝ: ꝓpter quod cōcludit: Humiliamini ⁊c. v Oēs ſolicitudinē vr̄am ꝓijciētes in eū. non ꝙ omittant facere quod in ſe eſt: nā hoc eēt tētare deū: ſed ꝙ ipſi credant aſſequi omne bonū per virtutē dei. x Sobrij eſtote. Hic ſcđo informat eos de vigilantia et ſobrietate que ſūt multum neceſſarie dicens: Sobrij eſtote. in victu et veſtitu. y Et vigilate. i. diligenter a peccatis ꝑcauete. a Quia aduer. veſter dyabolus tanq̄; leo rugiens. per ſeuitiam. b Circuit. per maliciam. c Querens quem deuoret incorꝑando ſibi per mortalem culpam. d Cui reſiſti. fortes in fide. formata charitate que eſt armatura ſufficiens ad ſibi reſiſtendū. e Scientes eādē paſſionem. i. demonis inſultum ⁊ tētatōnem. f Ei que in mundo eſt veſtre fraternitati fieri. i. fratrib⁹ veſtris per mūdum diſperſis. q. d. reſiſtite dyabolo ſicut ⁊ ipi: ⁊ qꝛ talis reſiſtentia indiget diuina aſſiſtentia: iō ſubdit: g Deus aūt oīs gratie. ſ. dator: h Qui vocauit vos. per fidem. i In eternam gloriā ſuā. finaliter. k In xp̄o ih̄u conſequendam. i. ꝑ xp̄o ieſu. l Modicum paſſos. oīs eni; pena temporal' eſt modica reſpectu eterne vite: ⁊ etiā; reſpectu mercedis expectate.

Seniores [a] q̄ in .v. vobis ſūt [b] obſecro [c] cōſenior [d] ⁊ teſtis xp̄i paſſionū [e] q̄ ⁊ ei⁹ q̄ ī futuro reuelāda eſt glīe cōicator [f] Paſcite q̄ in vobis ē gregē dei: [g] ꝓuidentes [h] nō coacte ſ; ſpontanee ſm deū: [i] neq; turpis lucri grā: [k] ſ; volūtarie: [l] neq; vt dominātes ī cleris: [m] ſ; forma facti gregis [n] ex aīo: [o] ⁊ cū apparuerit ꝑnceps paſtorum [p] ꝑcipietis inmarceſſibilē [q] glīe coronā. [r] Siłr [s] adoleſcētes ſubditi eſtote ſeniori bus [t] Oēs ei inuicē hūilitatē inſinuate: qꝛ dñs ſupbis reſiſtit: hūilibus aūt dat gratiā. Hūiliamini igit̄ ſub potenti manu dei: vt vos exaltet in tpe viſitatiōis [v] oēm ſolicitudinē vrām ꝓiciētes ī eū: qm̄ ipi cura ē de vobis [x] Sobrij eſtote [y] ⁊ vigilate: [a] quia aduerſarius veſter dyabolus tāq̄; leo rugiens [b] circuit [c] querēs quē deuoret: [d] cui reſiſtite fortes in fide [e] ſcientes eandem paſſionē; [f] ei q̄ ī mūdo ē vr̄e fraternitati fieri [g] Deus aūt oīs grē [h] q̄ vocauit nos [i] in eternā ſuā gliā; [k] in xp̄o ieſu [l] modicū paſſos [m] ipe ꝑficiet [n] cōfirmabit [o] ſolidabitq;. Ipi glīa ⁊ impiū in ſcła ſcłoꝝ amē: [p] Per ſiluanū fidelem fratrē vobis vt arbitror breuit̄ ſcripſi: [c] obſecrās [d] ⁊ cōteſtās hanc eē veram gratiam dei: [e] in q̄ ſtatis. [f] Salutat vos eccłia [g] q̄ ē in babylone [h] collecta: [i] ⁊ marcus fili⁹ me⁹. [k] Salutate inuicē [l] ī oſculo ſancto. [m] Grā [n] vobis oib⁹ [o] q̄ eſtis ī xp̄o ieſu Amen.

Explicit epła beati Petri apoſtoli prima.

m Ipe perficiet. i. ad qđ vr̄a v̄tus nō ſufficit n Et cōfirmabit. veſtrā fragilitatem. o Solidabitq;. grām vobis datam. Ipſi gloria ⁊c. p Per ſiluanum. Hec eſt vltima pars ſiue concluſio huius epłe: i qua primo oñdit per quē ſcribit vt recipientes eā ſint magis certi ꝙ emanauerit a petro ⁊ ñ ab aliquo pſeudo apłoꝝ dicens: b Per ſiluanū fidelē frēm vobis vt arbitror breuiter ſcripſi: vt melius poſſitis retinere ⁊ ope adimplere. c Obſecrās. i. obſecrādo monēs ⁊ non imperans de predictorum adimpletione. d Et conteſtans hanc eſſe veram gratiam dei. ſc; fides catholica. e In qua ſtatis. firmiter radicati: ſcđo eos ſalutat ex parte fideliū: qui cū eo erāt rome vnde ſcripſit hanc epiſtolā dicens: f Salutat vos eccleſia. i. congregatio fideliū. g Que eſt i babylone. i. in roma quā figuraliter babylonē; vocauit: ſm ꝙ dicit Hierony. in libro illuſtrium viroꝝ: quia ſicut babylon fuit ciuitas maxima ⁊ idolatrie dedita: ſicut p; in daniele: ſic roma fuit poſtea ex ſimili opere: vnde dicit leo papa in ſermone de ſanctis apoſtolis Petro et paulo: de ciuitate romana ꝙ magnam credebant feciſſe religionem: ſi nullus reſpueret falſitatem. i. idolatriam. h Collecta. ſ. ad fidem xp̄i ſicut ⁊ alie eccłie. i Et marcus filius meus. ſ. ſpūalis in baptiſmo ⁊ doctrina. k Salutate inuicem. in ſignū mutue charitatis. l In oſculo ſancto. non adulatorio ſicut abſalon oſculabatur populum. ij. Reg. xv. ca. Non ſimulatorio ſicut Joab amaſam. ij. Regū. xx. ca. Nō proditorio ſicut iudas dominum: Mathei. xxj. Non impudico ſicut mulier adultera iuuenem: Prouerbiorū vij. Sed oſculo ſancto: quod eſt charitatis ſignum et eius fomentum: m Gratia. ſcilicet dei. n Vobis omnibus. ſupple ſit. o Qui eſtis i chriſto ieſu. incorporati ſibi per fidem.